

Міністерство освіти і науки
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

**ОРГАНІЗАЦІЯ ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В БЮДЖЕТНІЙ УСТАНОВІ**

виконала:

студентка спеціальності

071 “Облік і оподаткування”

Верб’янська Романа Василівна

науковий керівник:

Ph.D, асист. Кузьмін Т.Л.

рецензент:

к.е.н., доц. Савків У.С.

Івано-Франківськ – 2025 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В БЮДЖЕТНІЙ УСТАНОВІ.....	8
1.1. Особливості функціонування бюджетної установи у системі державного управління.....	8
1.2. Законодавче регулювання бухгалтерського обліку, аналізу та контролю бюджетної установи.....	17
1.3. Принципи та вимоги до організації обліку, аналізу та контролю в бюджетній установі.....	26
Висновок до розділу 1.....	36
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ У ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТІ ЯРЕМЧАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ.....	37
2.1. Організація облікового процесу в бюджетній установі.....	37
2.2. Відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку бюджетної установи.....	46
2.3. Організація і методика здійснення внутрішнього контролю в бюджетній установі.....	55
Висновок до розділу 2.....	63
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТІ ЯРЕМЧАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ.....	65
3.1. Основні завдання, методи та прийоми проведення аналізу в бюджетній установі.....	65
3.2. Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетної установи.....	74
3.3. Шляхи підвищення ефективності діяльності бюджетної установи.....	85
Висновок до розділу 3.....	92

ВИСНОВОК	94
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	98
ДОДАТОК	102

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У зв'язку з економічним розвитком та реструктуризацією бюджетної системи України, питання ефективного управління фінансовими ресурсами набуває особливої актуальності. Забезпечення ефективного управління, як державними, так і місцевими бюджетами, вимагає створення надійних і прозорих механізмів обліку, аналізу та контролю в бюджетних установах. В умовах змінюваних економічних реалій і зростаючих вимог до державного управління важливість правильного ведення обліку та фінансової звітності є незаперечною, оскільки це є основою для прийняття обґрунтованих і ефективних управлінських рішень. Бюджетні установи мають прямий вплив на соціально-економічний розвиток країни, оскільки від їхньої діяльності залежить використання державних коштів і реалізація соціальних програм, що сприяє загальному прогресу країни.

Особливості бухгалтерського обліку в бюджетних установах полягають у характері їх операцій, що передбачають облік бюджетних надходжень і видатків, оформлення зобов'язань та дебіторської заборгованості, а також відстеження руху бюджетних коштів. Крім того, з урахуванням новітніх тенденцій у сфері фінансового управління, важливим завданням є впровадження цифрових технологій, що сприяють автоматизації облікових процесів, а також інтеграція нових стандартів фінансової звітності, що забезпечують більшу прозорість бюджетних витрат. В умовах розвитку інформаційних технологій та вимог до підвищення прозорості, важливим є постійне вдосконалення системи бухгалтерського обліку, контролю та аналізу, що дозволяє забезпечити ефективне управління бюджетними коштами.

Майбутнє цієї системи залежить від інтеграції інноваційних рішень, які дозволять не тільки підвищити ефективність облікових процесів, а й забезпечити точність і достовірність фінансової звітності. Відповідно, необхідно посилювати контроль за використанням бюджетних коштів, щоб забезпечити їх раціональне та ефективне витрачання. Важливою складовою

цього процесу є підвищення кваліфікації працівників бюджетних установ, адже чим вищий рівень знань і навичок у сфері фінансового управління, тим ефективніше буде здійснюватися облік і контроль. Враховуючи ці аспекти, організація та нагляд за бухгалтерським обліком, аналізом і контролем у бюджетних установах стають невід'ємною частиною ефективного управління фінансами країни, сприяючи сталому економічному зростанню та соціально-економічному прогресу держави.

Мета та завдання дослідження. Основною метою цього дослідження є вивчення специфіки організації бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в бюджетних установах. Для досягнення поставленої мети сформульовано наступні завдання:

- розкрити особливості функціонування бюджетної установи у системі державного управління;
- дослідити законодавче регулювання бухгалтерського обліку, аналізу та контролю бюджетної установи;
- визначити принципи та вимоги до організації обліку, аналізу та контролю в бюджетній установі;
- дослідити організацію облікового процесу в бюджетній установі;
- відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку бюджетної установи;
- визначити організацію і методику здійснення внутрішнього контролю в бюджетній установі;
- розкрити основні завдання, методи та прийоми проведення аналізу в бюджетній установі;
- провести аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетної установи;
- запропонувати шляхи підвищення ефективності діяльності бюджетної установи.

Об'єктом дослідження є функціонуюча система бухгалтерського обліку, аналізу та контролю у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради.

Предметом дослідження є процес організації бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в бюджетній установі.

Методи дослідження. У процесі дослідження було застосовано комплекс теоретичних і практичних методів. Для дослідження теоретичних аспектів організації бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в бюджетних установах були використані методи збору та систематизації інформації, а також методи синтезу та узагальнення на основі наявних джерел і нормативно-правових актів. Під час аналізу методичних особливостей організації обліку в бюджетних установах активно використовувався аналітичний підхід, що дозволив детально оцінити особливості обліку фінансових операцій. Для візуалізації та наочності інформації були застосовані статистичний, графічний і табличний методи, що допомогли зобразити основні тенденції та показники.

Вивчаючи аспекти контролю та аналізу діяльності бюджетних установ, було використано метод аналізу, який дозволив оцінити ефективність організації облікових процесів та виявити проблеми, що потребують удосконалення. Комбінація цих методів забезпечила комплексний підхід до дослідження, що дало змогу глибше зрозуміти роль і значення організації бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в бюджетних установах, а також визначити напрямки для їх покращення.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження. Наукова новизна дослідження, присвяченого обраній темі, полягає в комплексному аналізі та узагальненні основних аспектів організації обліку, контролю та аналізу на прикладі бюджетної установи Виконавчого комітету Яремчанської міської ради, що дозволяє виявити специфічні особливості та надавати рекомендації щодо вдосконалення цих процесів у подібних установах.

Практичне значення одержаних результатів дослідження. Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості впровадження розроблених теоретичних і методичних підходів у роботу бюджетних установ, що дозволить підвищити ефективність управління фінансовими ресурсами, удосконалити облікові та аналітичні процеси, зміцнити контроль за витратами

бюджетних коштів, а також забезпечити більшу прозорість і підзвітність у бюджетному процесі.

Апробація результатів роботи. За результатами дослідження було підготовлено та опубліковано наукову статтю у фаховому журналі “ Сталий розвиток економіки”, № 3 (54) за 2025 рік, під назвою “ Концептуальні засади обліку і внутрішнього аудиту витрат бюджетної установи у контексті цифровізації господарських процесів”.

Обсяг та структура дослідження. Структура кваліфікаційної роботи складається зі вступу, трьох основних розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст роботи охоплює 97 сторінок. У дослідженні наведено 11 рисунків, 13 таблиць та 2 додатки. Перелік використаної літератури включає 45 найменувань і займає 4 сторінки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В БЮДЖЕТНІЙ УСТАНОВІ

1.1. Особливості функціонування бюджетної установи у системі державного управління

Бюджетні установи є важливим елементом соціальної інфраструктури та органами, що забезпечують реалізацію державних і місцевих політик у різних сферах, таких як освіта, охорона здоров'я, культура та соціальний захист. Основною особливістю їх функціонування є фінансування, що визначає їх головну мету – надання суспільно корисних послуг, а не отримання прибутку. Ці установи мають обмежену фінансову автономію, їх діяльність регулюється державними нормативними актами та вимогами щодо ефективного використання бюджетних коштів.

Крім того, бюджетні установи здійснюють свою діяльність у межах бюджетних асигнувань, що передбачають певні обмеження щодо використання коштів. Це впливає на процеси планування, звітності та контролю, оскільки витрати повинні бути обґрунтовані і відповідати встановленим стандартам. Однак, незважаючи на ці обмеження, бюджетні установи мають важливу роль у забезпеченні сталого розвитку суспільства, надаючи послуги, що безпосередньо впливають на якість життя громадян.

У системі державного управління бюджетні установи виконують важливу роль у реалізації соціальних програм і наданні публічних послуг, таких як освіта, охорона здоров'я та соціальний захист. Їх діяльність часто регулюється через законодавчі акти та інші нормативні документи, що визначають порядок фінансування, управління та контролю [1, с. 89]. Оскільки бюджетні установи діють в межах обмеженого фінансування, вони мають значну відповідальність за ефективне використання коштів та забезпечення результативності своїх послуг для суспільства.

Згідно Бюджетного кодексу України, держані установи – це органи державної влади, органи місцевого самоврядування та організації, створені ними відповідно до встановлених норм, які повністю фінансуються з державного або місцевого бюджету і не мають на меті отримання прибутку [2].

Окрім Бюджетного кодексу України, сутність цієї категорії також детально розглядається в роботах вітчизняних науковців та практиків. Вони визначають бюджетні установи як органи, що здійснюють свою діяльність на основі бюджетного фінансування і спрямовані на виконання публічних функцій, що не передбачають отримання прибутку. Вітчизняні дослідники акцентують увагу на тому, що ці установи є важливими елементами державної та місцевої системи управління, оскільки вони забезпечують надання основних соціальних послуг населенню.

Так, Левицька С.О. зазначає, що для вітчизняних бюджетних організацій характерною є діяльність, спрямована на надання державних послуг соціального призначення безкоштовно. Це означає, що такі організації виконують важливі функції у сферах освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та інших, забезпечуючи доступ громадян до необхідних послуг без стягнення плати [1, с. 365].

Свірко С.В. стверджує, що суб'єкти господарювання в державному секторі, як правило, здійснюють свою діяльність в межах бюджетних обмежень, що виражаються у вигляді асигнувань або бюджетів (або їх аналогів), які набирають чинності після затвердження відповідними законодавчими актами [2, с. 478].

Титикало В.С. визначає ряд особливостей фінансово-господарська діяльність бюджетних установ, а саме:

– бюджетні установи функціонують на основі державної чи комунальної форми власності. Це зумовлює порядок придбання товарів і послуг за бюджетні кошти, формування стартового капіталу для започаткування та подальшого ведення діяльності, а також процес відчуження майна;

- бюджетні установи є неприбутковими організаціями, їхня основна мета – не отримання прибутку, а надання нематеріальних послуг;

- у процесі надання нематеріальних послуг бюджетні установи здійснюють витрати, що за своєю економічною сутністю відрізняються від витрат підприємницьких структур. Витрати включають державні виплати, які не підлягають поверненню, тобто вони не створюють і не відшкодовують фінансові вимоги;

- бюджетні установи не мають власних оборотних коштів, а їх фінансове становище залежить від своєчасного і повного надходження асигнувань з відповідних бюджетів або від виконання зобов'язань за рахунок оплат за рахунками [5, с. 372].

На думку Федів Р.Є., характерною рисою є надання державних послуг соціального спрямування без стягнення плати. Такий підхід сприяє забезпеченню рівного доступу до основних послуг для всіх верств населення, зокрема для вразливих груп, і є важливою складовою соціальної політики держави [6, с. 113].

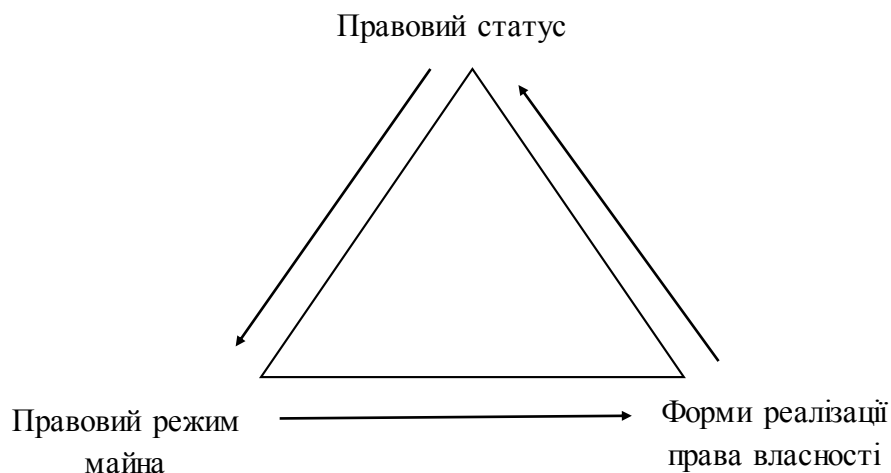
Фрич Р.М. зазначає, що бюджетні установи є некомерційними організаціями, що не мають на меті отримання прибутку. Вони створюються для реалізації соціально-культурної, наукової та управлінської діяльності. Як суб'єкти фінансового права, бюджетні установи здійснюють свою діяльність, використовуючи кошти, що виділяються їм з державного або місцевого бюджету, для виконання встановлених завдань. Це фінансування спрямоване на забезпечення надання громадянам соціальних послуг і підтримку важливих для суспільства ініціатив та проектів [7, с. 116].

Отже, окреслені особливості діяльності бюджетних установ підкреслюють їхню важливість та роль у структурі державного управління. На нашу думку, бюджетна установа – це організація, створена державними або місцевими органами влади для виконання публічних завдань у соціальних, культурних, освітніх, медичних та інших сферах, яка фінансується виключно з державного або місцевого бюджету. Такі установи не мають на меті отримання

прибутку, а їхня діяльність спрямована на надання безкоштовних або частково оплачуваних послуг для громадян.

До загальних характеристик, що притаманні бюджетним установам, можна віднести такі: правосуб'єктність (вони є юридичними особами публічного права); форма власності (державна); спосіб фінансування (кошторисне фінансування); тип діяльності (невиробничий характер); економічний результат діяльності (неприбуткова діяльність) [8, с. 245].

Щодо специфічних особливостей, то сюди слід віднести: правовий статус діяльності; правовий режим майна та форми реалізації права власності (рис. 1.1). Окрім того, важливими є також особливості фінансування, контроль за використанням бюджетних коштів та механізм формування та подання звітності.

Рис. 1.1. Специфічні особливості діяльності бюджетної установи

Джерело: сформовано автором.

Правовий статус визначає, чи є організація юридичною особою, такою як бюджетний орган, бюджетна організація чи бюджетна установа, або ж її статус обмежується відокремленим підрозділом чи структурною одиницею бюджетної організації. Це означає, що такі установи можуть мати автономію у правовому та фінансовому управлінні, або ж бути частинами більшої структури, яка здійснює контроль і організовує їх діяльність в межах загальних цілей та

завдань. Водночас, від правового статусу залежить можливість таких установ укладати договори, володіти майном, а також здійснювати інші правові дії відповідно до законодавства, що регулює їх діяльність.

Правовий режим майна визначається залежно від рівня розпорядника бюджетних коштів. Головний розпорядник бюджетних коштів (бюджетний орган) має вищий рівень контролю та управління ресурсами, що дозволяє йому здійснювати розподіл коштів серед інших установ. Розпорядник бюджетних коштів другого ступеня (бюджетна організація) отримує кошти для виконання визначених завдань і надає послуги або здійснює іншу діяльність відповідно до бюджетних асигнувань. Розпорядник бюджетних коштів третього ступеня (бюджетна установа) здійснює використання виділених коштів безпосередньо на конкретні соціальні, культурні чи інші послуги, згідно з поставленими завданнями та обсягами фінансування.

Форми реалізації права власності в бюджетних установах включають різні рівні використання майна в залежності від статусу організації. Користування майном здійснюється усіма типами бюджетних закладів, що передбачає використання ресурсів для виконання їх функцій. Розпорядження майном здійснюється бюджетними органами та бюджетними організаціями, які мають право управління майном і прийняття рішень щодо його використання чи передачі. Володіння майном відноситься безпосередньо до бюджетних органів, які є власниками майна і мають право на нього на рівні юридичної особи, забезпечуючи його збереження та ефективне використання.

Важливо зазначити, що, незважаючи на нормативно-правову базу, яка регламентує діяльність бюджетних установ та організацій, жоден із цих документів не визначає їх чітку класифікацію. Види бюджетних установ за напрямками використання бюджетних коштів визначаються функціональною класифікацією видатків та кредитування бюджету.

Так, Дяченко К.С. пропонує класифікувати бюджетні установи, враховуючи особливості їх функціонування за: ієрархічною системою вертикальних зв'язків; функціональною ознакою; за джерелом функціонування

[9]. Це дозволяє створити більш чітке уявлення про роль та місце кожної установи в загальній системі управління та фінансування.

Овчарова Н.В. вивчає бюджетні установи за їх галузевою належністю та виконуваними функціями. Вона звертає увагу на те, як різні галузі, такі як освіта, охорона здоров'я та культура, визначають специфіку діяльності кожної установи [10, с. 232]. Крім того, дослідниця акцентує увагу на тому, як функціональні особливості установ впливають на організацію їх роботи та використання бюджетних ресурсів.

На нашу думку, доцільно про класифікувати бюджетні установи за наступними ознаками: функціональною складовою; підпорядкованістю; формою фінансування та видом діяльності (рис. 1.2).

Рис. 1.2 Класифікація бюджетних установ

Джерело: сформовано автором.

За функціональною складовою бюджетні установи поділяються на:

– установи, що здійснюють загальнодержавні функції. Бюджетні установи займаються виконанням основних функцій державного управління, таких як забезпечення правопорядку, національна безпека, оборона та виконання законодавчих актів. Вони можуть включати правоохоронні органи, суди, органи державного контролю, а також інші установи, які підтримують функціонування держави на загальнонаціональному рівні. Їх діяльність спрямована на забезпечення стабільності та порядку в суспільстві;

– установи соціально-культурної сфери. Бюджетні установи зосереджені на наданні соціальних і культурних послуг громадянам. Вони охоплюють такі галузі, як освіта, наука, культура, спорт та відпочинок. До них відносяться школи, дитячі садки, вищі навчальні заклади, музеї, театри, бібліотеки, спортивні клуби та культурні центри. Їх основна мета – розвиток людського потенціалу, забезпечення доступу до культурних та освітніх ресурсів для всіх верств населення;

– установи, що здійснюють соціальний захист і соціальне та пенсійне забезпечення. Установи займаються наданням соціальних послуг, таких як пенсії, допомоги, підтримка малозабезпечених та вразливих груп населення. Вони включають пенсійні фонди, організації соціального забезпечення, центри реабілітації та інші установи, що забезпечують соціальний захист громадян. Основним завданням таких установ є забезпечення соціальної справедливості та підтримка людей, які потребують допомоги, що включає фінансову, медичну та іншу допомогу.

За підпорядкованістю бюджетні установи поділяються:

– головні розпорядники. Це органи, що безпосередньо відповідають за управління бюджетними коштами на загальнодержавному або місцевому рівні. Вони здійснюють планування, розподіл і контроль за використанням бюджетних асигнувань. Головні розпорядники визначають пріоритети фінансування та координують діяльність інших установ, що отримують кошти з

бюджету. Зазвичай це центральні органи влади, міністерства, агентства та інші урядові структури;

– розпорядники коштів нижчого рівня. Організації отримують бюджетні кошти від головних розпорядників для виконання конкретних завдань на більш локальному рівні. Вони займаються безпосереднім використанням ресурсів для реалізації державних або місцевих програм у відповідних сферах. Це можуть бути різні бюджетні організації, такі як регіональні відділення, місцеві органи влади, що реалізують соціальні та інші програми на місцях;

– одержувачі бюджетних коштів. Установи є кінцевими отримувачами коштів, які використовуються для реалізації конкретних проектів та надання послуг громадянам. Вони можуть бути як державними, так і комунальними організаціями, що займаються наданням послуг у сфері охорони здоров'я, освіти, культури, соціального забезпечення та інших напрямів. Одержувачі коштів здійснюють їх використання на основі фінансових планів та бюджетних асигнувань, що визначаються на початку фінансового року.

За формою фінансування бюджетні установи поділяються на:

– бюджетне (кошторисне) фінансування – це основна форма фінансування бюджетних установ, яка передбачає виділення коштів із державного або місцевого бюджету на виконання визначених завдань і функцій. Установи отримують фінансування відповідно до затверджених кошторисів, що визначають обсяг витрат на конкретні потреби організації. Таке фінансування є безповоротним і спрямоване на забезпечення реалізації публічних послуг, таких як освіта, охорона здоров'я, соціальний захист тощо;

– позабюджетне (комерційне) фінансування – це форма фінансування, при якій бюджетні установи отримують кошти не лише з державного чи місцевого бюджету, а й через інші джерела, наприклад, добровільні внески, гранти, платні послуги чи комерційну діяльність. Установи можуть залучати фінансові ресурси від підприємств, фізичних осіб або міжнародних організацій, а також отримувати доходи від діяльності, що дозволяють покривати частину витрат, не залежачи повністю від бюджетного фінансування.

За видом діяльності бюджетні установи поділяються на:

- поточна діяльність – це основна діяльність бюджетних установ, що спрямована на виконання їх безпосередніх функцій, визначених законодавством та організаційними завданнями. Вона включає надання послуг, здійснення соціальних, освітніх, медичних та культурних програм, виконання адміністративних завдань, обслуговування громадян тощо. Поточна діяльність забезпечується за рахунок регулярного бюджетного фінансування і має безпосередній вплив на функціонування установи;

- фінансова діяльність – це діяльність, що включає управління фінансовими ресурсами установи, зокрема облік, планування та контроль за надходженнями і витратами коштів. Вона охоплює формування і виконання бюджету, управління грошовими потоками, розподіл асигнувань між різними підрозділами організації. Фінансова діяльність має важливе значення для забезпечення стабільності і ефективності роботи бюджетних установ;

- інвестиційна діяльність. Цей вид діяльності включає використання коштів на придбання та впровадження капітальних інвестицій, таких як будівництво, реконструкція, модернізація або оновлення майна та інфраструктури. Інвестиційна діяльність спрямована на розвиток установи, підвищення її потенціалу і забезпечення довгострокової ефективності. Вона може бути частково фінансована з позабюджетних джерел або через спеціальні державні програми розвитку.

Особливістю функціонування бюджетної установи є також ведення бухгалтерського обліку, здійснення контролю та аналізу і подання звітності. На відміну від комерційних підприємств, які орієнтовані на отримання прибутку, бюджетні установи зобов'язані дотримуватись строгих норм і вимог щодо використання державних коштів. Бухгалтерський облік у таких установах зосереджений на забезпеченні прозорості фінансових операцій та ефективному використанні бюджетних ресурсів, що є важливим для забезпечення соціальних послуг та виконання державних функцій. Крім того, звітність бюджетних

установ регулярно перевіряється контролюючими органами для підтвердження правильності та законності використання коштів.

Особливості функціонування бюджетної установи в системі державного управління полягають у її специфічній ролі як невід'ємної частини публічного сектору, яка фінансується за рахунок державного або місцевого бюджету і здійснює завдання, спрямовані на забезпечення суспільних потреб. Бюджетні установи мають чітко визначені функції, зокрема надання соціальних, культурних, освітніх і медичних послуг, а також забезпечення соціального захисту громадян. Їх діяльність регулюється низкою нормативно-правових актів, що встановлюють правила управління коштами, ведення бухгалтерії та підготовки звітності, з акцентом на прозорість і ефективне використання ресурсів. Завдяки цьому бюджетні установи виконують важливу роль у стабільності та розвитку держави, відповідаючи за реалізацію державних програм і соціальних ініціатив.

1.2. Законодавче регулювання бухгалтерського обліку, аналізу та контролю бюджетної установи

Законодавче регулювання бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в бюджетних установах є важливою складовою частиною фінансової системи державного управління. Воно визначає основні принципи і правила, що забезпечують правильне ведення бухгалтерії, складання фінансової звітності, а також здійснення контролю за використанням бюджетних коштів. В Україні дане регулювання здійснюється через Бюджетний кодекс, спеціалізовані закони, а також нормативні акти, які встановлюють обов'язки бюджетних установ щодо організації обліку та фінансового моніторингу.

Ці законодавчі акти визначають порядок проведення бухгалтерського обліку, структуру і форму звітності, а також методи аналізу та контролю фінансових операцій. Важливою складовою є контроль за дотриманням норм і вимог у процесі виконання бюджету, що дозволяє забезпечити прозорість і

ефективність використання державних ресурсів. Таким чином, законодавче регулювання бухгалтерського обліку в бюджетних установах сприяє підвищенню рівня фінансової дисципліни та надійності в управлінні державними коштами.

Нормативно-правове регулювання бюджетної установи представлено кількома рівнями (табл. 1.1). Охарактеризуємо деякі законодавчі акти детально.

Таблиця 1.1

Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку, аналізу та контролю бюджетної установи

I рівень	Бюджетний кодекс України [2]; Податковий кодекс України [11]
II рівень	Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” [12]; Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку державного сектору
III рівень	План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі № 1203[13]; Положення про інвентаризацію активів та зобов’язань № 879 [14]; Порядок складання типових форм меморіальних ордерів та інших облікових реєстрів суб’єктів державного сектору № 101[15]; Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі № 1219 [16]
IV рівень	Розпорядчі документи установи щодо організації та ведення обліку, контролю та аналізу

Джерело: сформовано автором.

Так, Бюджетний кодекс України регулює бухгалтерський облік, аналіз та контроль у бюджетних установах, визначаючи основні принципи і норми, які повинні застосовуватись при веденні господарських операцій [2]. Відповідно до цього документу, бюджетні установи зобов’язані вести бухгалтерський облік згідно з вимогами, що забезпечують точність і прозорість у використанні бюджетних коштів. Кодекс визначає порядок складання та подання фінансової звітності, що повинна відображати реальний стан фінансів установи і забезпечувати відповідність встановленим стандартам та нормативним актам.

Також Бюджетний кодекс України встановлює механізм контролю за виконанням бюджетів і використанням бюджетних коштів. Для забезпечення фінансової дисципліни та запобігання нецільовому використанню державних і місцевих коштів, передбачено здійснення як внутрішнього, так і зовнішнього фінансового контролю. Це включає перевірки на всіх етапах фінансового процесу – від планування бюджету до звітування про його виконання. Здійснення контролю гарантує дотримання вимог законодавства і ефективність використання ресурсів в інтересах суспільства.

Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” регулює бухгалтерський облік у бюджетних установах, визначаючи загальні принципи та вимоги щодо ведення обліку операцій. Згідно з цим законом, бюджетні установи зобов'язані застосовувати національні стандарти бухгалтерського обліку, що дозволяє забезпечити єдність і прозорість в обліковій практиці. Закон також встановлює обов'язок ведення обліку на основі системи рахунків, що забезпечує правильне відображення всіх фінансових операцій, пов'язаних із використанням бюджетних коштів, та складання відповідної фінансової звітності [12].

Що стосується аналізу та контролю, цей закон регулює порядок внутрішнього та зовнішнього контролю за фінансовими операціями бюджетних установ. Встановлені вимоги до складання та подання фінансової звітності дають змогу здійснювати систематичний аналіз виконання бюджету та ефективності використання державних коштів. Закон передбачає, що органи державного контролю мають право здійснювати перевірки та аудит фінансової діяльності бюджетних установ, що сприяє забезпеченню належного використання бюджетних ресурсів та дотримання фінансової дисципліни.

Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку державного сектору регулюють бухгалтерський облік у бюджетних установах, визначаючи загальні принципи та методи ведення обліку фінансових операцій в державному секторі. Ці стандарти встановлюють вимоги до організації обліку активів, зобов'язань, доходів і витрат бюджетних установ, забезпечуючи

точність і прозорість облікових записів. Вони визначають конкретні правила оцінки, визнання і відображення операцій, що здійснюються з державними коштами, а також порядок складання та подання фінансової звітності. Це дозволяє забезпечити єдність і консистентність облікової практики в усіх бюджетних установах.

Щодо аналізу та контролю, Національні положення бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БОДС) передбачають регулярний внутрішній і зовнішній контроль фінансових операцій. Встановлені норми дають можливість здійснювати детальний аналіз використання бюджетних коштів, що допомагає виявляти та запобігати порушенням і нецільовому використанню ресурсів. Вони визначають процедури, за якими органи державного фінансового контролю повинні перевіряти звітність бюджетних установ, оцінюючи ефективність управління коштами та відповідність фінансових операцій встановленим вимогам. Цей контроль забезпечує належне виконання фінансової дисципліни та підтримку високого рівня прозорості у використанні державних ресурсів.

Зокрема, НП(С)БОДС 101 “Подання фінансової звітності” регулює порядок складання та подання фінансової звітності бюджетними установами. Згідно з цим стандартом, бюджетні установи зобов'язані складати та подавати фінансову звітність відповідно до вимог національних стандартів обліку, забезпечуючи її достовірність, повноту та своєчасність. Стандарт визначає, які саме звіти повинні подавати бюджетні установи та інші необхідні документи, що відображають фінансовий стан установи та результати її діяльності [17].

Крім того, стандарт встановлює вимоги до формату, структури та змісту звітності, а також до методів її подання. Бюджетні установи повинні забезпечити відповідність звітності принципам бухгалтерського обліку, таким як достовірність, прозорість та реалістичність. Подання фінансової звітності має бути здійснене у встановлені строки, що дозволяє своєчасно здійснювати аналіз та контроль за використанням бюджетних коштів. Стандарт також визначає порядок перевірки звітності, що включає внутрішній контроль з боку

установи та зовнішній аудит органами фінансового контролю, що гарантує правильність її складання та відповідність фінансовим вимогам.

НП(С)БОДС 121 “Основні засоби” регулює облік основних засобів, їх визнання, оцінку, амортизацію та передачу в державному секторі. Стандарт встановлює, що основні засоби – це матеріальні активи, які використовуються для виконання завдань бюджетних установ, мають строк служби понад один рік і не призначені для перепродажу. Визнання активу як основного засобу відбувається на основі критерію, що він приносить економічні вигоди протягом тривалого часу. Стандарт визначає, як слід здійснювати первісну оцінку основних засобів, встановлюючи правила щодо оцінки їх вартості при придбанні або створенні, а також встановлює процедури щодо їх подальшої оцінки та переоцінки [18].

Також стандарт регулює порядок амортизації основних засобів, визначаючи строки та методи амортизації, які використовуються для розподілу вартості активу на протязі його експлуатації. Крім того, Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 встановлює правила обліку вибуття основних засобів, включаючи порядок їх списання, передачі або продажу. Окрім цього, стандарт визначає вимоги до документального оформлення операцій з основними засобами та ведення обліку їх руху, що дозволяє забезпечити точність інформації щодо стану і вартості основних засобів у бюджетних установах, а також належний контроль за їх використанням та збереженням.

НП(С)БОДС 123 “Запаси” регулює порядок обліку та управління запасами в бюджетних установах. Запаси, згідно з цим стандартом, включають всі матеріальні активи, що утримуються для подальшого використання в процесі виконання завдань установи, зокрема сировина, паливо, продукти харчування, меблі та інші предмети, що не підлягають безпосередньому використанню чи продажу. Стандарт визначає принципи визнання запасів, зокрема, що запаси повинні бути визнані активами, якщо ймовірно, що вони принесуть економічні вигоди установі і їх вартість може бути достовірно

оцінена. Також визначаються умови для переведення запасів в облік, а також їх оцінка на різних етапах використання або зміни їхньої вартості [19].

Також даний нормативний документ регулює питання щодо оцінки запасів, зокрема встановлюючи правила для визначення їх вартості, що базується на вартості придбання або виробництва. Стандарт описує процедури списання запасів у разі їх використання або вибуття, а також надає рекомендації щодо обліку витрат, пов'язаних з їх утриманням і зберіганням. Оскільки управління запасами є важливою частиною діяльності бюджетних установ, цей стандарт допомагає забезпечити ефективне використання ресурсів, запобігаючи їх зайвому накопиченню або втратам.

НП(С)БОДС 124 “Доходи” регулює порядок визнання, оцінки та обліку доходів бюджетних установ. Згідно з цим стандартом, доходи бюджетних установ поділяються на бюджетні (власні доходи установи, асигнування з державного або місцевого бюджету) та позабюджетні (дохід від надання платних послуг або продажу товарів). Стандарт визначає принципи визнання доходів, які повинні бути визнані, коли існує ймовірність отримання економічних вигод, і ці вигоди можуть бути достовірно оцінені. Усі доходи повинні бути враховані у фінансовій звітності установи з урахуванням строків їх отримання та юридичних вимог [20].

НП(С)БОДС 132 “Виплати працівникам” регулює порядок обліку витрат, пов'язаних з виплатами працівникам бюджетних установ, зокрема заробітної плати, премій, компенсацій, інших заохочувальних та соціальних виплат. Згідно з цим стандартом, виплати працівникам повинні визнаватися витратами у момент їх виникнення, що базується на укладених трудових договорах та інших зобов'язаннях установи перед працівниками. Стандарт визначає, що всі виплати працівникам мають бути правильно розподілені за категоріями, залежно від їх характеру (основна заробітна плата, надбавки, премії, компенсаційні виплати та інші). Він також містить вимоги щодо обліку утримань із заробітної плати, таких як податки, внески на соціальне страхування та пенсійне забезпечення [21].

НП(С)БОДС 135 “Витрати” регулює облік витрат, які здійснюють бюджетні установи при виконанні своїх функцій та завдань. Стандарт визначає, що витрати бюджету, як правило, поділяються на операційні, фінансові та інвестиційні. Операційні витрати охоплюють витрати на здійснення основної діяльності установи, такі як витрати на оплату праці, матеріали, комунальні послуги, витрати на утримання основних засобів та інші необхідні ресурси для виконання завдань установи. Стандарт встановлює принципи визнання витрат на момент їх виникнення, що дозволяє правильно відображати ці витрати в обліку, навіть якщо фактична оплата ще не була здійснена [22].

План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі № 1203 є основним документом, що регулює облік операцій бюджетних установ, органів державної влади та інших організацій державного сектора. План рахунків визначає класифікацію та структуру рахунків, що використовуються для відображення фінансових операцій, та встановлює загальні принципи бухгалтерського обліку в державному секторі [13].

План рахунків складається з кількох основних груп рахунків, які забезпечують облік активів, зобов'язань, доходів і витрат. Він включає рахунки для обліку касових операцій, основних засобів, запасів, коштів з бюджету, заборгованості, витрат на надання послуг, операцій з фінансування проектів, а також рахунки для обліку доходів та витрат державного сектора. Використання цього плану дозволяє забезпечити єдину систему бухгалтерського обліку на рівні всіх бюджетних установ, що сприяє прозорості фінансових операцій та відповідності звітності вимогам законодавства.

Зокрема, рахунки в Плані № 1203 класифікуються за їх економічною сутністю, що допомагає забезпечити коректне відображення всіх фінансових операцій у відповідності з вимогами бухгалтерського обліку, податкового та бюджетного законодавства України. Завдяки такій структурі рахунків, бюджетні установи можуть належним чином вести облік своїх фінансових ресурсів і коректно відображати їх у фінансових звітах.

Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань № 879 визначає основні вимоги та процедури інвентаризації для бюджетних установ та інших суб'єктів державного сектору. Це нормативно-правовий акт, який регулює порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань, що є необхідною частиною бухгалтерського обліку та фінансового контролю в державному секторі. Згідно з Положенням, інвентаризація є обов'язковою процедурою, що дозволяє визначити фактичний стан активів і зобов'язань на певну дату, виявити можливі недостачі, надлишки, пошкодження чи втрати, а також коригувати бухгалтерський облік для забезпечення його точності [14].

Положення визначає основні етапи проведення інвентаризації: підготовка до інвентаризації, складання плану інвентаризації, створення комісії для її проведення, а також порядок проведення інвентаризації активів та зобов'язань. Воно також регламентує порядок документального оформлення результатів інвентаризації, включаючи складення інвентаризаційних актів, виявлення розбіжностей і їх вирішення. Важливими аспектами Положення є визначення відповідальності осіб, які проводять інвентаризацію, а також порядок коригування обліку на підставі результатів інвентаризації. Цей нормативний акт має на меті забезпечення достовірності фінансової звітності, контролю за майном та активами бюджетних установ, а також підвищення ефективності використання державних коштів.

Порядок складання типових форм меморіальних ордерів та інших облікових реєстрів суб'єктів державного сектору № 101 регулює порядок документального оформлення фінансових операцій бюджетними установами та іншими суб'єктами державного сектору в Україні. Цей нормативно-правовий акт визначає вимоги щодо складання меморіальних ордерів, як основного документа для реєстрації бухгалтерських операцій, а також інших облікових реєстрів, необхідних для відображення фінансових операцій в обліку [15].

Згідно з Порядком, меморіальні ордери використовуються для запису інформації про конкретні бухгалтерські операції, такі як нарахування доходів і витрат, рух грошових коштів, зміни в складі активів або зобов'язань. Вони є

основним джерелом інформації для складання бухгалтерських звітів і документального підтвердження господарських операцій, що проводяться установою. Порядок також містить детальні вимоги до заповнення типових форм меморіальних ордерів, обов'язкових реквізитів, а також до ведення інших облікових реєстрів, які допомагають забезпечити точність і достовірність фінансових даних. Це забезпечує прозорість обліку та звітності в державному секторі, а також створює умови для належного контролю за фінансовими операціями державних організацій.

Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі № 1219 регулює використання єдиної системи рахунків для ведення бухгалтерського обліку в бюджетних установах та інших суб'єктах державного сектору. Документ визначає основні правила, за якими бюджетні установи та організації повинні вести облік своїх фінансових операцій, зокрема, обліку активів, зобов'язань, доходів, витрат та інших операцій, що мають відношення до використання державних коштів [16].

Згідно з цим порядком, План рахунків складається з певних груп рахунків, кожна з яких відповідає за облік конкретних видів фінансових операцій, таких як облік грошових коштів, основних засобів, запасів, витрат на оплату праці, доходів та інших категорій. Порядок визначає, як саме мають використовуватись ці рахунки, і які документи потрібно заповнювати для належного оформлення бухгалтерських записів. Важливим є те, що цей План рахунків є обов'язковим для виконання всіма установами, що фінансуються за рахунок державного або місцевого бюджету. Це дозволяє стандартизувати облік у державному секторі та забезпечує єдину методологію для ведення фінансової документації та звітності, що важливо для ефективного контролю та аудиту державних фінансів.

Законодавче регулювання бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в бюджетних установах є важливим елементом для забезпечення ефективного використання державних коштів, прозорості фінансових операцій і належного контролю за діяльністю таких організацій. Законодавчі акти, як Бюджетний

кодекс України, Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі та інші нормативно-правові акти формують єдину систему бухгалтерського обліку, що гарантує точність і достовірність фінансової звітності бюджетних установ. Вони також визначають основні принципи і правила ведення обліку, складання звітності, а також проведення контролю за використанням бюджетних коштів.

У свою чергу, чітке і послідовне регулювання обліку, аналізу та контролю в бюджетних установах допомагає знизити ризики неефективного використання державних ресурсів, а також створює умови для належного фінансового аудиту та підвищення рівня довіри до фінансових операцій державного сектору. Завдяки законодавчому регулюванню, бюджетні установи можуть дотримуватись встановлених вимог щодо ведення бухгалтерії, що є необхідним для забезпечення стабільності та розвитку економічної ситуації в країні, а також для виконання завдань, спрямованих на соціально-економічне благополуччя громадян.

1.3. Принципи та вимоги до організації обліку, аналізу та контролю в бюджетній установі

Принципи та вимоги до організації обліку, аналізу та контролю в бюджетній установі є основою для забезпечення прозорості та ефективного управління фінансовими ресурсами державного або місцевого бюджету. Враховуючи особливості функціонування таких установ, важливо забезпечити чітке дотримання законодавчих норм та процедур, що регулюють ведення бухгалтерського обліку, аналіз фінансових операцій та проведення внутрішнього контролю. Це дає змогу не тільки забезпечити правильне та своєчасне виконання фінансових зобов'язань, але й мінімізувати ризики неефективного використання бюджетних коштів.

У процесі організації обліку, аналізу та контролю в бюджетних установах необхідно дотримуватись принципів законності, об'єктивності, достовірності, повноти та своєчасності [23, с. 88]. Всі фінансові операції повинні бути обліковані відповідно до вимог чинного законодавства, а також згідно з принципами бухгалтерського обліку, прийнятими в державному секторі. Крім того, важливими є принципи забезпечення ефективності витрачання державних коштів, перевірки та аналізу фінансової звітності, а також внутрішнього та зовнішнього контролю для підтримки високого рівня фінансової дисципліни та прозорості у діяльності бюджетних установ.

Згідно з законодавством, бухгалтерський облік та фінансова звітність у бюджетних установах ґрунтуються на ряді основних принципів, які забезпечують точність, прозорість та достовірність фінансової інформації. Першим таким принципом є повне висвітлення, що вимагає, щоб усі операції, що здійснюються установою, були відображені у бухгалтерських реєстрах, а також у фінансовій звітності. Це означає, що всі активи, зобов'язання, доходи та витрати повинні бути належним чином задокументовані та відображені відповідно до встановлених вимог. Цей принцип дозволяє отримати повну картину фінансового стану установи та забезпечує необхідну прозорість для контролюючих органів та зацікавлених сторін.

Принцип повного висвітлення також передбачає, що звітність повинна включати всі суттєві пояснення та додаткову інформацію, що можуть вплинути на розуміння фінансових результатів та фінансового стану організації. Це необхідно для того, щоб зацікавлені сторони, включаючи аудитори, органи контролю та інвестори, могли отримати повну картину фінансової ситуації бюджетної установи. Таким чином, принцип повного висвітлення сприяє формуванню довіри до фінансової звітності та її прозорості.

Принцип автономності в бухгалтерському обліку бюджетних установ передбачає незалежність кожної установи в управлінні своїми фінансовими ресурсами, в тому числі в організації обліку та складанні звітності. Це означає, що кожна бюджетна організація має право вести бухгалтерський облік і

підготовку фінансової звітності на основі власних даних, що стосуються її діяльності [24, с. 40]. Водночас, вона повинна дотримуватися загальних вимог, встановлених законодавством і нормативно-правовими актами, що регулюють бухгалтерський облік у державному секторі.

Принцип автономності також включає право бюджетної установи організовувати свою фінансову діяльність відповідно до внутрішніх потреб і специфіки діяльності, що дає змогу ефективно реагувати на зміни в обставинах. Однак це не виключає необхідності узгодження фінансових результатів і звітності з вищими органами управління або контролюючими органами, такими як Міністерство фінансів України або Державна аудиторська служба. Таким чином, принцип автономності забезпечує свободу в організації обліку при одночасному дотриманні загальних стандартів та вимог.

Принцип послідовності в бухгалтерському обліку означає, що бюджетна установа повинна застосовувати однакові методи і підходи до ведення обліку та складання фінансової звітності протягом тривалого періоду часу, без значних змін. Це дозволяє забезпечити порівнянність фінансових результатів з попередніми звітними періодами та здійснювати правильний аналіз змін у фінансовому стані організації. Будь-яка зміна облікових політик чи методів повинна бути обґрунтована і належним чином задокументована в пояснювальних записках до звітності.

Збереження послідовності в обліку допомагає уникнути маніпуляцій фінансовими показниками, що можуть виникати при зміні облікових методів з метою покращення результатів [25]. Це важливо для забезпечення довіри до фінансової звітності, а також для того, щоб органи контролю та аудиту могли здійснювати коректну перевірку діяльності установи. Таким чином, принцип послідовності підтримує стабільність фінансової звітності і сприяє кращому розумінню фінансових результатів.

Принцип безперервності в бухгалтерському обліку передбачає, що діяльність бюджетної установи буде здійснюватися без припинення, і всі операції повинні реєструватися з урахуванням цього факту. Це означає, що

бюджетна організація повинна вести облік таким чином, щоб забезпечити стабільність і плановість її діяльності в перспективі, а також здатність виконувати фінансові зобов'язання в майбутньому. Наприклад, при складанні фінансової звітності необхідно враховувати не лише поточні результати, але й майбутні можливості і зобов'язання.

Принцип безперервності також має важливе значення для процесів планування та бюджетування, оскільки він дозволяє правильно оцінювати поточний стан фінансів і прогнозувати можливі фінансові потреби в майбутньому. Це дає змогу установам своєчасно вжити заходів для підтримки ліквідності та фінансової стійкості. Таким чином, безперервність є необхідною для довгострокового розвитку бюджетних установ і для виконання їхніх завдань.

Принцип нарахування в бухгалтерському обліку означає, що доходи та витрати повинні реєструватися у звітності в момент їх виникнення, а не в момент фактичних грошових надходжень або витрат. Це дозволяє точніше відображати фінансовий стан установи та здійснювати контроль за виконанням бюджетних зобов'язань. Наприклад, витрати на придбання товарів або послуг реєструються на момент їх отримання, а не в момент оплати. Це дозволяє здійснювати більш об'єктивну оцінку ефективності використання бюджетних коштів.

Застосування принципу нарахування дає змогу правильно оцінювати фінансові результати діяльності бюджетної установи, оскільки він забезпечує більш точне відображення усіх фінансових зобов'язань і доходів у звітному періоді. Це дозволяє уникнути спотворення фінансової звітності, спричиненого лише грошовими операціями, і надає реальну картину стану бюджетної установи, що є важливим для ухвалення управлінських рішень та здійснення фінансового контролю.

Принцип превалювання сутності над формою означає, що при веденні бухгалтерського обліку слід орієнтуватися на реальну економічну сутність операцій, а не на їх формальний вигляд. Це означає, що, навіть якщо операція

здійснена у вигляді певної юридичної форми, але її реальний економічний зміст суперечить цій формі, слід відображати її відповідно до її реальної сутності. Наприклад, якщо відбувається операція, яка по суті є кредитом, але за формою її вважають операцією з продажу, то облік повинен здійснюватися як кредитування.

Принцип превалювання сутності над формою має велике значення для правильності фінансової звітності та забезпечення достовірного відображення всіх операцій. Це дозволяє уникнути маніпуляцій з формальними аспектами обліку та забезпечити реальну картину фінансового стану установи. Таким чином, цей принцип сприяє забезпеченню більшої прозорості та відповідності фінансових звітів реальним економічним процесам.

Принцип єдиного грошового вимірника передбачає, що всі фінансові операції повинні бути відображені в єдиній валюті, зазвичай національній грошовій одиниці (гривні). Це дозволяє забезпечити порівнянність різних видів фінансових операцій, оскільки всі активи, зобов'язання, доходи та витрати оцінюються і виражаються в одній валюті. Єдиний грошовий вимірник полегшує процес складання фінансової звітності та її аналізу, оскільки дає змогу здійснювати порівняння та зведення фінансових результатів.

Застосування єдиного грошового вимірника також є важливим для забезпечення стандартів і зручності в обробці фінансової інформації. Це дозволяє підвищити ефективність контролю за використанням державних коштів, адже всі операції підлягають оцінці та порівнянню на одній фінансовій основі. Тому єдиний грошовий вимірник сприяє формуванню ясної та зрозумілої фінансової картини для всіх зацікавлених сторін.

Виходячи із вище наведених принципів, до ведення бухгалтерського обліку також ставляться певні вимоги, а саме: порівнянність показників обліку; своєчасність обліку; точність і об'єктивність; повнота і аналітичність облікових даних; ясність і доступність та економічність обліку. Вимога порівнянності показників обліку з показниками плану означає, що фінансова інформація, яку надає бухгалтерський облік, повинна відповідати плановим показникам

бюджетної установи. Це важливо для оцінки виконання планів, здійснення контрольних заходів та забезпечення точності в бюджетному плануванні. Порівняння фактичних результатів з плановими дозволяє своєчасно виявляти відхилення та вживати необхідних коригувальних заходів. Власне, це дозволяє аналізувати ефективність використання коштів та виконання запланованих завдань.

Забезпечення порівнянності також передбачає, що в звітності установи повинні бути узгоджені фактичні дані з плановими цифрами, що дає змогу оцінити ефективність фінансової діяльності в рамках стратегічних цілей організації [26, с. 247]. Тому бухгалтерський облік має містити чітке посилення на планові та фактичні показники, що допомагає не лише в обліку, а й у подальшому управлінні та контролі бюджетних коштів. Це сприяє виявленню слабких місць в організації фінансів установи та дає змогу удосконалювати фінансове планування.

Своєчасність обліку є однією з основних вимог, що забезпечує актуальність і достовірність бухгалтерських даних. Всі операції, що відбуваються в бюджетній установі, повинні бути відображені в обліку без затримок і в межах встановлених термінів. Це забезпечує точну картину фінансового стану установи, дозволяючи своєчасно виявляти і коригувати фінансові помилки або недоліки. Важливим аспектом своєчасності є також дотримання термінів складання фінансової звітності, що дозволяє забезпечити її своєчасне подання до органів контролю та державних установ.

Забезпечення своєчасності обліку необхідне для правильного прогнозування майбутніх грошових потоків, розподілу бюджетних коштів і організації фінансового контролю. Несвоєчасне відображення фінансових операцій може призвести до виникнення труднощів у здійсненні фінансового управління, неправильної оцінки ефективності використання коштів і невиконання планових показників. Тому своєчасність є важливою вимогою для підтримання точності і достовірності бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Вимога точності та об'єктивності в обліку означає, що всі фінансові операції повинні бути відображені без помилок, з максимальною точністю та відповідно до реального економічного змісту події. Всі записи в бухгалтерських документах мають бути точними, підкріпленими відповідними первинними документами, які надають достатні докази здійснення операції. Це важливо для забезпечення правильності облікових даних та для формування достовірної фінансової звітності, що служить основою для прийняття управлінських рішень.

Об'єктивність передбачає, що фінансові операції повинні фіксуватися без упередженості чи зовнішнього впливу, тобто облікові записи мають базуватися на реальних економічних фактах. Важливою є незалежність від зовнішніх факторів і надання чіткої і правдивої інформації, яка повністю відображає фінансовий стан організації. Точність і об'єктивність у бухгалтерському обліку є необхідними для забезпечення надійності фінансової звітності та її використання як основи для подальшого аналізу та планування [27].

Вимога повноти облікових даних передбачає, що в обліку повинні бути відображені всі фінансові операції, що здійснюються бюджетною установою, незалежно від їх значення чи масштабу. Будь-яка дія з використанням коштів, майна, зобов'язань чи доходів повинна бути зафіксована відповідно до облікових вимог, що дозволяє забезпечити повну картину діяльності установи. Це дає змогу уникнути недообліку або неприємного трактування операцій, що може вплинути на достовірність фінансової звітності.

Аналітичність даних у свою чергу передбачає не лише реєстрацію фактів, але й їх поглиблений аналіз з метою забезпечення більш детальної інформації для управлінських рішень. Аналітичний облік допомагає виявляти причинно-наслідкові зв'язки між фінансовими подіями та дозволяє глибше розуміти фінансові процеси, що відбуваються в установі. Це важливо для фінансового контролю, аналізу ефективності витрат, а також для оцінки результативності діяльності бюджетної організації.

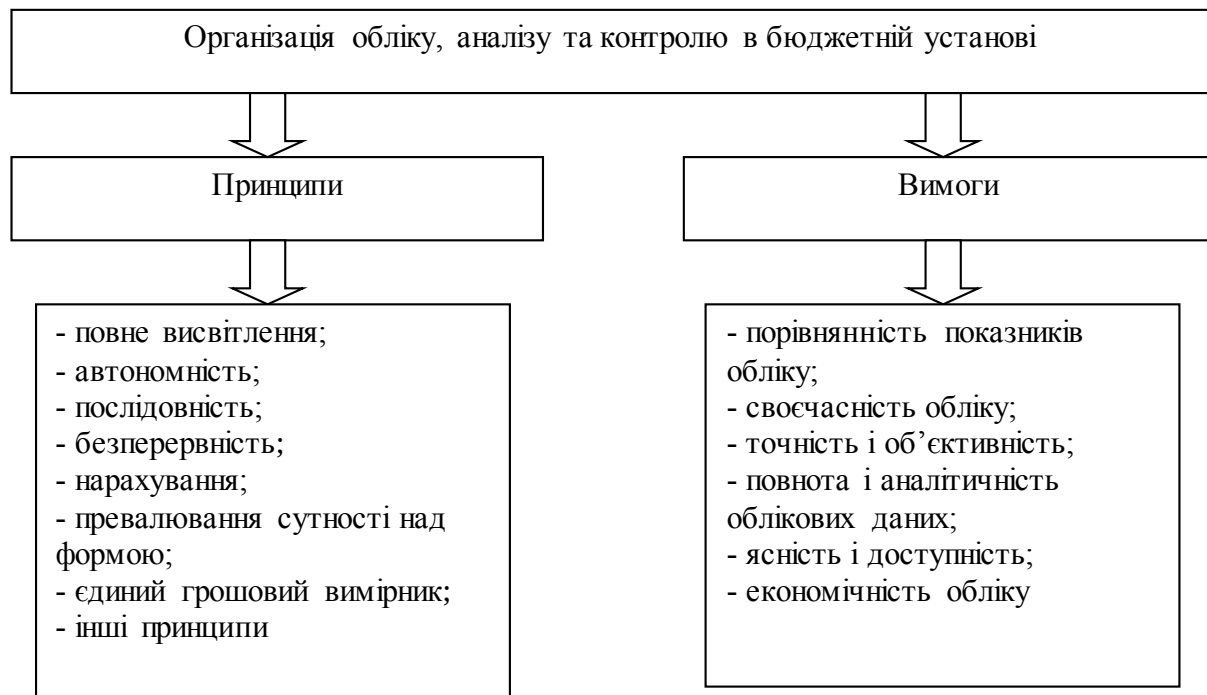
Ясність і доступність облікових даних передбачає, що фінансова інформація, яка відображена в бухгалтерському обліку, повинна бути зрозумілою та доступною для всіх користувачів звітності. Це включає як внутрішніх користувачів (керівництво установи, фінансові управління), так і зовнішніх (органи державного контролю, аудитори, зацікавлені сторони). Дані повинні бути чітко структуровані, логічно організовані та мати відповідні пояснення, що полегшують їх сприйняття.

Принцип ясності і доступності допомагає не тільки забезпечити ефективне управління фінансами, але й сприяє довірі до бухгалтерської звітності. Усі цифри повинні бути подані таким чином, щоб їх легко можна було інтерпретувати без додаткових складних пояснень. Це важливо для забезпечення прозорості діяльності установи, особливо в умовах державного фінансування, де відкритість і доступність фінансової інформації є важливою складовою контролю з боку держави та громадськості.

Принцип економічності бухгалтерського обліку передбачає, що організація обліку та звітності повинна здійснюватися таким чином, щоб витрати на ведення обліку були мінімальними, але при цьому забезпечувалася необхідна достовірність і якість інформації. Це означає, що бюджетна установа повинна застосовувати ефективні методи і інструменти для ведення бухгалтерії, уникати зайвих витрат на дублювання процесів і застосовувати доступні технології, які дозволяють скоротити витрати на облік без шкоди для його якості.

Економічність обліку має велике значення для оптимізації управлінських витрат, адже дозволяє ефективно використовувати обмежені ресурси бюджету. Водночас економічний підхід до ведення бухгалтерії не повинен впливати на якість фінансової звітності або точність облікових даних. Цей принцип забезпечує збалансованість між мінімізацією витрат і дотриманням усіх вимог законодавства щодо бухгалтерського обліку в бюджетних установах.

Узагальнені принципи та вимоги до організації обліку, аналізу та контролю в бюджетній установі наведено на рис. 1.3.

Рис. 1.3 Принципи та вимоги до організації обліку, аналізу та контролю в бюджетній установі

Джерело: сформовано автором.

Принципи та вимоги до організації обліку, аналізу та контролю в бюджетній установі є основою для забезпечення ефективного управління фінансами та забезпечення прозорості діяльності. Відповідно до вимог законодавства, облік повинен бути точним, своєчасним, повним і об'єктивним, що дозволяє отримати достовірну інформацію про фінансовий стан установи. Принципи, такі як автономність, нарахування, послідовність та інші, сприяють правильному відображенню операцій, чітко визначаючи економічну сутність подій.

Забезпечення порівнянності даних обліку з плановими показниками та ясність у подачі інформації є важливими для ефективного контролю та прийняття управлінських рішень. Крім того, економічність обліку допомагає зменшити витрати на ведення облікових процедур при збереженні високої якості обліку. У сукупності ці принципи та вимоги сприяють стабільності та надійності фінансової діяльності бюджетних установ, підвищують ефективність

використання бюджетних коштів і забезпечують довіру до звітності з боку органів контролю та громадськості.

Висновок до розділу 1

Бюджетні установи є важливим елементом соціальної інфраструктури та органами, що забезпечують реалізацію державних і місцевих політик у різних сферах, таких як освіта, охорона здоров'я, культура та соціальний захист. Бюджетна установа – це організація, створена державними або місцевими органами влади для виконання публічних завдань у соціальних, культурних, освітніх, медичних та інших сферах, яка фінансується виключно з державного або місцевого бюджету. Такі установи не мають на меті отримання прибутку, а їхня діяльність спрямована на надання безкоштовних або частково оплачуваних послуг для громадян.

Законодавче регулювання бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в бюджетних установах є важливою складовою частиною фінансової системи державного управління. Законодавчі акти, як Бюджетний кодекс України, Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі та інші нормативно-правові акти формують єдину систему бухгалтерського обліку, що гарантує точність і достовірність фінансової звітності бюджетних установ. Вони також визначають основні принципи і правила ведення обліку, складання звітності, а також проведення контролю за використанням бюджетних коштів.

У процесі організації обліку, аналізу та контролю в бюджетних установах необхідно дотримуватись принципів законності, об'єктивності, достовірності, повноти та своєчасності. Всі фінансові операції повинні бути обліковані відповідно до вимог чинного законодавства, а також згідно з принципами бухгалтерського обліку, прийнятими в державному секторі. До ведення бухгалтерського обліку також ставляться певні вимоги, а саме: порівнянність показників обліку; своєчасність обліку; точність і об'єктивність; повнота і аналітичність облікових даних; ясність і доступність та економічність обліку.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ У ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТІ ЯРЕМЧАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

2.1. Організація облікового процесу в бюджетній установі

Важливою складовою функціонування та основою результативної роботи будь-якого суб'єкта економічної діяльності, зокрема і установ, що фінансуються з бюджету, виступає ефективно організована система бухгалтерського обліку. Вона забезпечує своєчасне, повне та достовірне відображення всіх господарських процесів, дає змогу контролювати використання бюджетних коштів, приймати обґрунтовані управлінські рішення та формувати звітність відповідно до вимог чинного законодавства.

Попри певну специфіку діяльності бюджетних організацій, вони функціонують як самостійні господарські одиниці, де здійснюється велика кількість операцій, пов'язаних із надходженнями, витратами, придбанням матеріальних ресурсів, виплатою заробітної плати, наданням послуг тощо. Усі ці процеси тягнуть за собою зміни у складі активів, зобов'язань і фінансових результатів установи, тому їх належне документування та відображення в обліковій системі є обов'язковим [28, с. 96].

Правильно організований бухгалтерський облік у бюджетних установах дозволяє не лише дотримуватись принципів законності, прозорості та підзвітності, а й забезпечити раціональне використання фінансових ресурсів [29, с. 122]. Це особливо актуально в умовах обмеженого фінансування, коли кожна витрачена гривня має бути економічно обґрунтованою, цільовою та підтвердженою належними обліковими даними.

Дослідження особливостей організації облікового процесу проводилося на прикладі діяльності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради Івано-Франківської області – адміністративно-територіальної одиниці та органу

місцевого самоврядування, який функціонує відповідно до чинного законодавства України та положень Статуту.

Виконавчий комітет Яремчанської міської ради має статус юридичної особи, володіє самостійним балансом, відкритими рахунками в органах Державної казначейської служби України та фінансових установах, а також використовує власну печатку з найменуванням, штампи, бланки та інші офіційні атрибути, необхідні для належного здійснення покладених на нього функцій. Згідно з інформацією з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом економічної діяльності виконавчого комітету визначено код 84.11 – “Державне управління загального характеру”.

До основних функцій місцевого самоврядування, що становлять ключові напрями діяльності територіальних громад, можна виокремити наступні:

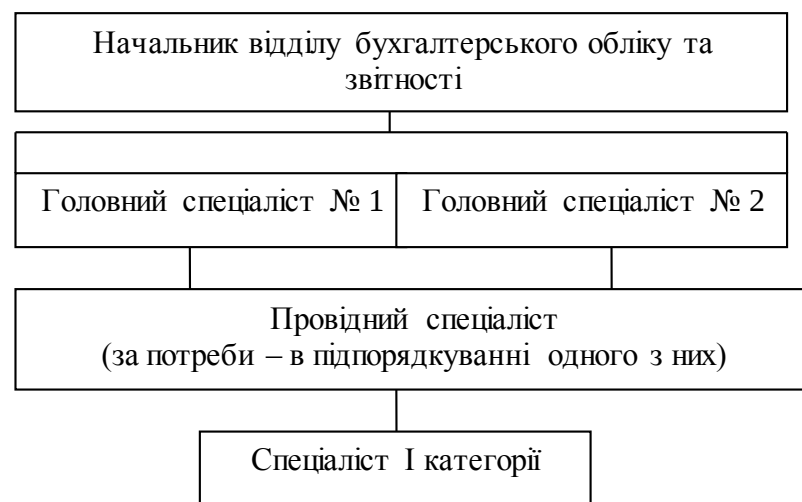
- активне залучення мешканців до процесу прийняття рішень з питань місцевого та загальнонаціонального значення;
- ефективне управління, володіння та користування об'єктами комунальної власності;
- реалізація комплексного підходу до соціально-економічного й культурного розвитку територій;
- організація та надання населенню якісних соціальних послуг;
- забезпечення дотримання законності, охорона громадського порядку, безпеки, а також прав і свобод громадян;
- здійснення заходів із соціального захисту населення та підтримка у сфері працевлаштування;
- представництво та захист інтересів органів місцевого самоврядування.

Організація бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996-XI, положень Національних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі, затверджених нормативно-

правовими актами Міністерства фінансів України, Положення про відділ обліку та звітності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради, а також інших чинних нормативних документів. Такий підхід забезпечує дотримання єдиних методологічних засад і принципів у сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Бухгалтерський облік здійснюється за методом подвійного запису, що передбачає фіксацію кожної господарської операції одночасно по дебету одного рахунку та кредиту іншого в однаковій сумі. Послідовність запису господарських операцій в облікові регістри та будова самих регістрів визначаються саме формою обліку.

Структура відділу бухгалтерського обліку та звітності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради складається з 5 чоловік: головний бухгалтер, 2 головні спеціалісти відділу бухгалтерського обліку та звітності, провідний спеціаліст відділу бухгалтерського обліку та звітності, спеціаліст I категорії (рис. 2.1).

Рис. 2.1 Структура відділу бухгалтерського обліку та звітності

Виконавчого комітету Яремчанської міської ради

Джерело: сформовано автором.

Розпорядження головного бухгалтера, які регламентують організацію та ведення бухгалтерського обліку, підлягають обов'язковому виконанню усіма структурними підрозділами та працівниками установи. До посадових обов'язків

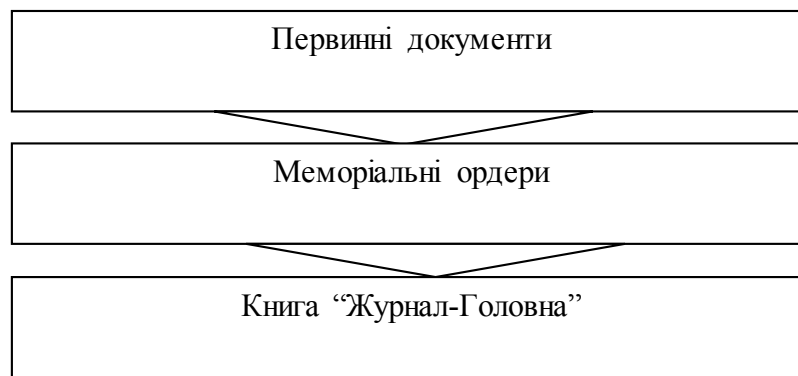
працівників включається дотримання порядку складання і передачі первинних облікових документів, що належать до їх професійної сфери, відповідно до затвердженого графіка документообігу (Додаток А).

Бухгалтерський облік в установі ведеться за журнал-головною формою, яка є спрощеним різновидом меморіально-ордерної системи обліку. Господарські операції – як поодинокі, так і згруповані за однорідністю – відображаються в Журналі-головній на підставі первинних документів або меморіальних ордерів. При цьому кожна операція фіксується одним рядком, де сума одночасно зазначається у графі оборотів, а також у дебеті одного рахунка та кредиті іншого.

Організацію документообігу в установі забезпечує головний спеціаліст – архіваріус загального відділу. У процесі роботи бухгалтерські документи з моменту їх складання або надходження від сторонніх організацій до остаточного використання та передачі на архівне зберігання проходять кілька етапів обробки та переміщуються між відповідальними працівниками. У зв'язку з тим, що на окремих робочих місцях документи можуть затримуватись протягом кількох днів, особливого значення набуває здійснення належного контролю за їх збереженням.

Для забезпечення ефективного документообігу в установі важливим є дотримання встановленого графіка руху документів, що передбачає чітке визначення строків та відповідальних осіб на кожному етапі їх обробки. Це дозволяє уникнути затримок, забезпечує оперативне формування звітності та знижує ризики втрати або пошкодження первинних документів. Крім того, належна організація документообігу сприяє підвищенню рівня внутрішнього контролю та забезпечує відповідність облікових процедур вимогам чинного законодавства.

На рисунку 2.2 подано схематичне зображення побудови бухгалтерського обліку за формою “Журнал-Головна”.

Рис. 2.2 Схематичне зображення побудови бухгалтерського обліку за формою “Журнал-Головна”

Джерело: сформовано автором.

Система бухгалтерського обліку у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради сформована з урахуванням того, що орган місцевого самоврядування є неприбутковою установою, основна мета якої полягає у виконанні функцій державного управління та забезпеченні суспільних потреб громади. Особливості організації та методики ведення бухгалтерського обліку в таких установах визначаються чіткими вимогами чинного законодавства та нормативно-правової бази.

Правове регулювання облікової діяльності здійснюється, зокрема, відповідно до Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, Бюджетного кодексу України, а також Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі. Крім того, у процесі обліку використовуються численні інструкції, методичні рекомендації, нормативні акти, накази та розпорядження міністерств і відомств, які регламентують функціонування бюджетних установ, зокрема органів місцевого самоврядування [30, с. 57].

Незважаючи на специфіку діяльності, бухгалтерський облік у Виконавчому комітеті здійснюється відповідно до загальноприйнятих принципів та методів бухгалтерського обліку. Всі господарські операції, події та процеси, що мають місце в діяльності установи, обов’язково підлягають документальному оформленню, систематизації за економічно однорідними

ознаками, обліку на відповідних рахунках та подальшому узагальненню у формах фінансової та бюджетної звітності.

З огляду на характерні завдання, які виконує орган місцевого самоврядування, предмет бухгалтерського обліку у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради охоплює фінансово-господарську діяльність установи, що спрямована на реалізацію функцій публічного управління та задоволення потреб територіальної громади.

Попри неприбутковий статус і специфіку діяльності, об'єкти бухгалтерського обліку в бюджетних установах залишаються загальними для всіх суб'єктів господарювання. До таких об'єктів належать активи установи та джерела їх фінансування, які забезпечують виконання основних процесів, пов'язаних із діяльністю органу місцевого самоврядування.

Разом з тим, бюджетні установи мають і специфічні об'єкти обліку, зокрема доходи та видатки місцевих бюджетів, що визначаються відповідно до рівня підпорядкованості установи. У контексті даного дослідження особливу увагу буде приділено обліку фінансування та використання бюджетних коштів на рівні місцевого самоврядування, оскільки предметом аналізу виступає діяльність Виконавчого комітету Яремчанської міської ради.

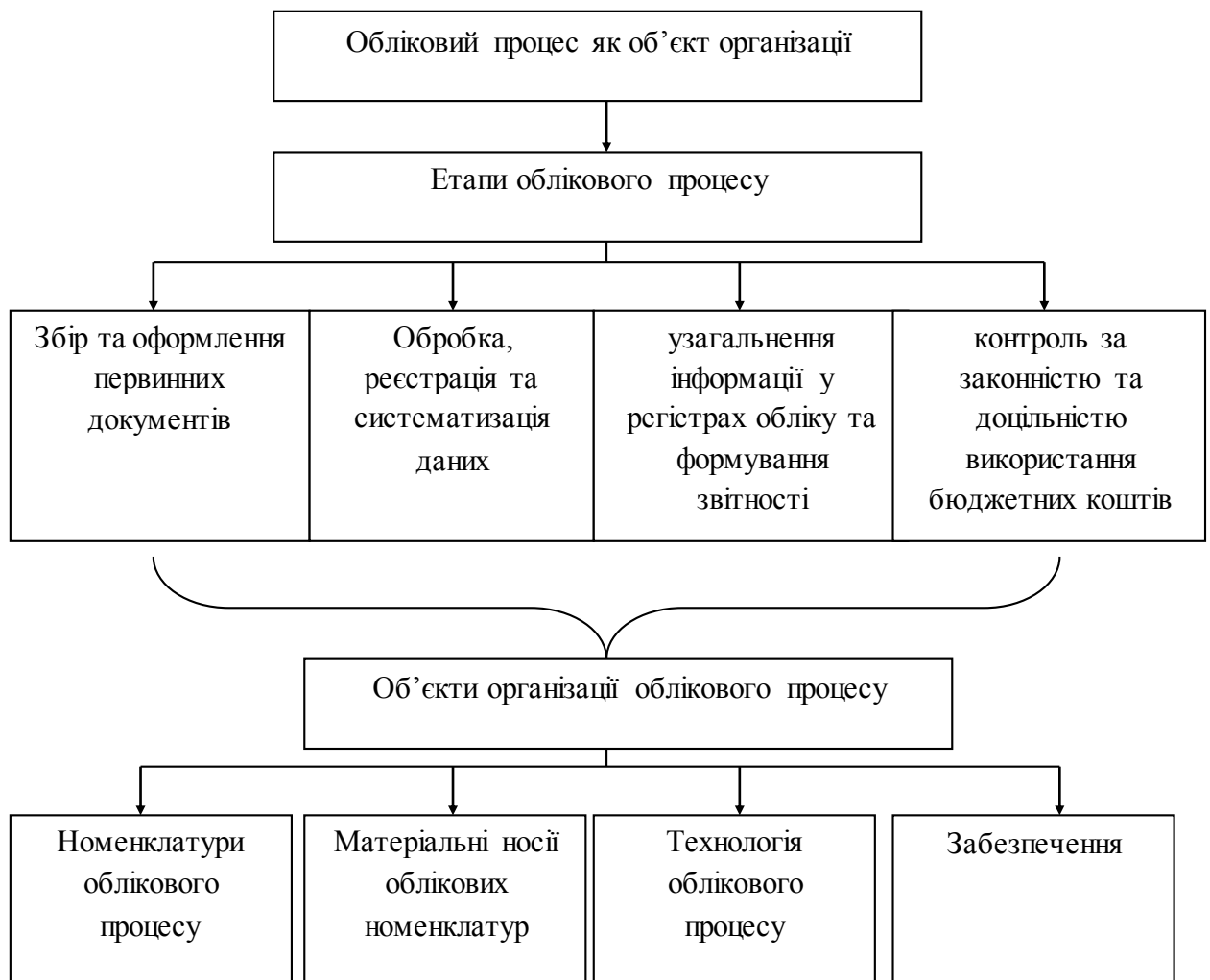
Обліковий процес у бюджетних установах – це сукупність взаємопов'язаних процедур і дій, спрямованих на своєчасне, повне та достовірне відображення всіх фактів господарського життя установи в обліковій системі. Цей процес охоплює всі етапи – від первинного документування операцій до складання фінансової та бюджетної звітності [31, с. 90].

У Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради обліковий процес організовано відповідно до чинних нормативно-правових актів, включаючи Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі, а також інструкції Міністерства фінансів України. Процес передбачає чітке ведення облікових реєстрів, контроль за відповідністю проведених

операцій затвердженим кошторисам, а також дотримання строків та форм звітності.

Основними етапами облікового процесу у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради є:

- збір та оформлення первинних документів, які фіксують факт здійснення господарської операції;
  - обробка, реєстрація та систематизація даних відповідно до плану рахунків бухгалтерського обліку;
  - узагальнення інформації у регістрах обліку та формування звітності;
  - контроль за законністю та доцільністю використання бюджетних коштів
- (рис. 2.3).

Рис. 2.3 Основні етапи облікового процесу у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради

Джерело: сформовано автором.

1. Збір та оформлення первинних документів. Початковим етапом облікового процесу є складання та накопичення первинних документів, які підтверджують здійснення господарських операцій. До таких документів належать рахунки, акти виконаних робіт, накладні, платіжні доручення, авансові звіти, касові ордери тощо. Кожен документ повинен містити обов'язкові реквізити відповідно до вимог законодавства — назву документа, дату складання, зміст операції, її кількісні та вартісні показники, а також підписи відповідальних осіб.

У Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради первинні документи формуються як у паперовому, так і в електронному вигляді. Їх оформлення здійснюється безпосередньо у підрозділах, де виникає господарська операція, після чого документи передаються до бухгалтерської служби. На цьому етапі особливо важливими є своєчасність оформлення та достовірність інформації, оскільки помилки в первинних документах можуть спричинити перекручення облікових даних на наступних етапах.

2. Обробка, реєстрація та систематизація даних. Після отримання первинних документів бухгалтерська служба здійснює їх перевірку, реєстрацію та подальшу обробку. Перевірка передбачає контроль за повнотою реквізитів, правильністю арифметичних розрахунків, відповідністю здійснених операцій затвердженим кошторисам, договірним умовам та нормативним вимогам. У разі виявлення помилок документи повертаються на доопрацювання.

Дані з первинних документів систематизуються відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі. Здійснюється класифікація операцій за видами доходів і видатків, кодами економічної класифікації, джерелами фінансування тощо. На основі цієї інформації бухгалтер формує записи у відповідних облікових регістрах (журнали, відомості, оборотно-сальдові відомості тощо), що є основою для подальшого узагальнення даних у звітності.

3. Узагальнення інформації та складання звітності. Після завершення систематизації облікових даних настає етап узагальнення інформації. Це

передбачає підбиття підсумків за звітний період (місяць, квартал, рік) за кожним обліковим рахунком. Визначаються залишки на початок і кінець періоду, обсяги здійснених операцій за доходами, видатками, матеріальними цінностями тощо. Узагальнення даних дає змогу оцінити фінансовий стан установи, рівень виконання бюджету та ефективність використання коштів.

На основі зведених даних складаються форми фінансової, бюджетної та статистичної звітності відповідно до вимог Міністерства фінансів України та Державної казначейської служби. Звітність подається у визначені терміни у паперовій або електронній формі до відповідних органів. Достовірність звітних показників має критичне значення, оскільки вони використовуються для прийняття управлінських рішень, здійснення зовнішнього контролю, а також є підґрунтям для формування бюджету на наступні періоди.

4. Контроль за законністю та доцільністю використання бюджетних коштів. Останнім, але не менш важливим етапом є здійснення внутрішнього контролю за дотриманням законодавства у сфері використання бюджетних ресурсів. Такий контроль забезпечується як бухгалтерською службою, так і уповноваженими посадовими особами Виконавчого комітету. Основна мета – запобігти нецільовому або неефективному використанню коштів, виявити порушення на ранніх етапах і запровадити заходи для їх усунення.

Контроль охоплює перевірку відповідності фінансових операцій бюджетному розпису, кошторису установи, затвердженим лімітам та фінансовій дисципліні. Особлива увага приділяється документальному підтвердженню кожної витрати та правильності бухгалтерських записів. За результатами контролю складаються відповідні акти, службові записки, а за потреби – проводяться службові розслідування або подаються матеріали до правоохоронних органів. Таким чином, контроль є невід’ємною частиною облікового процесу та гарантією прозорості бюджетного фінансування.

У підсумку можна зазначити, що ефективна організація бухгалтерського обліку в органах місцевого самоврядування, зокрема у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради, є запорукою фінансової стабільності, законності та

прозорості у використанні бюджетних коштів. Дотримання встановлених нормативно-правових вимог, застосування єдиних методологічних підходів і наявність чітко налагодженого документообігу дозволяють забезпечити достовірність облікової інформації, що, у свою чергу, сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень та підвищує рівень довіри до діяльності установи.

Дослідження показало, що бухгалтерський облік у бюджетних установах має свою специфіку, проте базується на загальних принципах і завданнях, характерних для всієї системи фінансового обліку. В умовах обмеженого фінансування та зростаючих вимог до фінансової дисципліни особливої актуальності набуває питання внутрішнього контролю та раціонального використання ресурсів. Тому удосконалення облікового процесу, впровадження сучасних технологій обліку та підвищення професійного рівня працівників бухгалтерської служби залишаються важливими напрямками для подальшого розвитку.

2.2. Відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку бюджетної установи

Важливою складовою фінансово-господарської діяльності бюджетних установ є належне ведення бухгалтерського обліку, що забезпечує систематичне, послідовне та достовірне відображення всіх господарських операцій. Зокрема, відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку дозволяє відстежувати рух бюджетних коштів, контролювати дотримання кошторисних призначень, а також формувати обґрунтовану фінансову та бюджетну звітність. Організація облікової роботи у бюджетній сфері регламентується низкою нормативно-правових актів, які визначають порядок ведення обліку, класифікацію операцій та побудову плану рахунків для державного сектору [32, с. 63].

У діяльності органів місцевого самоврядування, таких як Виконавчий комітет Яремчанської міської ради, відображення операцій на рахунках має особливе значення, оскільки безпосередньо пов'язане з використанням публічних фінансів та дотриманням фінансової дисципліни. Кожна операція – чи то надходження субвенцій, оплата послуг, придбання матеріалів або нарахування заробітної плати – має бути зафіксована на відповідних рахунках відповідно до вимог Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі. Це забезпечує повну та прозору картину фінансового стану установи, а також слугує основою для ефективного управління бюджетними ресурсами.

Так, для відображення в бухгалтерському обліку наявності та руху необоротних матеріальних активів у Плані рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі передбачені такі синтетичні рахунки:

- 10 “Основні засоби”;
- 11 “Інші необоротні матеріальні активи”;
- 14 “Знос (амортизація) необоротних активів [33, с. 24].

У Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради під час зарахування об'єкта до складу основних засобів його оцінка здійснюється за первісною вартістю, яка визначається залежно від джерела надходження. Зокрема, у випадку придбання за кошти – це вартість придбання; у разі власного виготовлення – виробнича собівартість; якщо актив отримано безоплатно від фізичних чи юридичних осіб, що не належать до державного сектору – застосовується справедлива вартість. У ситуації, коли об'єкт надходить безоплатно від суб'єктів державного сектору, оцінка здійснюється за первісною або переоціненою вартістю. Якщо ж основний засіб отримано в обмін на інший актив – використовується його залишкова вартість. За відсутності активного ринку застосовується умовна оцінка.

При обліку основних засобів у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради використовують прямолінійний метод нарахування амортизації.

Приклад типових кореспонденцій рахунків з бухгалтерського обліку придбання основних засобів та інших необоротних матеріальних активів наведено у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

**Кореспонденція рахунків з бухгалтерського обліку придбання
основних засобів та інших необоротних матеріальних активів у
Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради**

№	Зміст господарської операції	Документ-підстава	Кореспонденція рахунків	
			Д--т	К-т
1	Заплановано кошти спецфонду для придбання комп'ютерної техніки	Кошторис, виписка з реєстраційного рахунка	2313	7111
2	Перераховано попередню оплату за комп'ютерну техніку	Виписка з реєстраційного рахунка	2113	2313
3	Відображено податковий кредит із ПДВ	Податкова накладна	6311	2113
4	Отримано від постачальника: – системний блок і монітор	Акт приймання-передачі ОЗ	1311	6211
	– клавіатуру і маніпулятор «миша»		1312	6211
5	Вилучено з доходу звітного періоду асигнування у сумі поточних витрат, що включаються до первісної вартості об'єкта ОЗ	Бухгалтерська довідка	7111	5411
6.	Оприбутковано та введено в експлуатацію: – системний блок і монітор	Акт уведення в експлуатацію ОЗ	1014	1311
	– клавіатуру і маніпулятор «миша»		1113	1312
7.	Одночасно на цю ж суму збільшено внесений капітал	Бухгалтерська довідка	5411	5111
8.	Закрито ДЗ у розмірі 100 % передоплати у зв'язку з отриманням ОЗ та ІНМА		6211	2113
9.	Закрито рахунок доходів наприкінці звітного періоду		7111	5511

Джерело: сформовано автором.

Запаси – це активи, призначені для подальшої реалізації, безоплатної передачі або використання в процесі звичайної господарської діяльності установи. Їх характерною рисою є повне споживання у процесі експлуатації, що зумовлює необхідність постійного поновлення відповідними матеріальними

ресурсами.

У складі запасів Виконавчого комітету Яремчанської міської ради обліковуються такі види матеріальних цінностей: сировина, основні й допоміжні матеріали; будівельні ресурси; устаткування, конструкції та складові до монтажу; спеціалізоване обладнання для проведення наукових досліджень за контрактами; предмети, що мають низьку вартість або швидко зношуються; паливні матеріали; запасні частини до техніки та устаткування (що не відповідають критеріям основних засобів); господарське приладдя та канцелярські товари; пакувальні матеріали; ресурси в дорозі; продукція власного виробництва або незавершене виробництво (включно з витратами на незакінчені роботи); інші матеріальні активи, які планується використати протягом одного бюджетного року.

Процес фіксації наявності та переміщення запасів у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради організовано відповідно до вимог чинного законодавства у сфері бухгалтерського обліку. Зокрема, для документального оформлення операцій із запасами використовуються типові форми первинної облікової документації, затверджені Наказом Державного казначейства України № 130 від 18 грудня 2000 року “Про затвердження типових форм обліку та списання запасів бюджетних установ та інструкції про їх складання” [34, с. 88].

Згідно з вимогами Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, облік запасів здійснюється на рахунках класу 1 “Нефінансові активи”. Зокрема, застосовуються такі субрахунки:

- 151 Виробничі запаси розпорядників бюджетних коштів;
- 181 Інші нефінансові активи розпорядників бюджетних коштів.

Дані відображають наявність і рух матеріальних ресурсів у процесі діяльності органу місцевого самоврядування. Первісна вартість запасів, придбаних за плату, визначається як їх собівартість, яка включає фактично понесені витрати. До складу таких витрат належать: суми, сплачені за договором постачальнику за вирахуванням непрямих податків; ввізне мито; непрямі податки, що не підлягають відшкодуванню; витрати на

транспортування, вантажно-розвантажувальні роботи, страхування вантажу; а також інші витрати, які мають прямий зв'язок із придбанням запасів і забезпечують приведення їх у стан, придатний до використання за цільовим призначенням. Такий підхід гарантує об'єктивне визначення вартості запасів у бухгалтерському обліку установи.

У Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради облік вибуття запасів здійснюється із застосуванням методу середньозваженої собівартості. Цей підхід дозволяє об'єктивно оцінити вартість запасів, що вибувають, шляхом визначення середньої вартості одиниці запасів на дату їх списання. Такий метод забезпечує дотримання принципу обачності та достовірне відображення інформації у фінансовій звітності.

У разі списання паливно-мастильних матеріалів оформлюється відповідна відомість списання паливно-мастильних матеріалів, яка є первинним документом, що підтверджує фактичне використання ресурсів за призначенням. На підставі цієї відомості здійснюються бухгалтерські записи, що відображають рух таких матеріалів у обліковій системі. Приклад типової кореспонденції рахунків з бухгалтерського обліку придбання та списання запасів представлено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

**Кореспонденція рахунків з бухгалтерського обліку придбання запасів
у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради**

№	Зміст господарської операції	Документ-підстава	Кореспонденція рахунків	
			Д-т	К-т
1	Оприбутковано будівельні матеріали, отримані від постачальника	Накладна (вимога) типової форми № 3-3, розрахунково-платіжна відомість працівника типової форми № П-6	1513	6211
2	Відображено витрати на транспортування будматеріалів зі складу постачальника		1513	6211
3	Перераховано оплату постачальнику за будматеріали	Виписка з реєстраційного рахунка	6211	2313

Джерело: сформовано автором.

Касові операції у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради оформляються прибутковими касовими ордерами та видатковими документами.

Для обліку касових операцій у розпорядників бюджетних коштів передбачено субрахунок 221 “Готівкові кошти та їх еквіваленти розпорядників бюджетних коштів”, який розподіляється на субрахунки: 2211 “Готівка в національній валюті”; 2212 “Готівка в іноземній валюті”.

Приклад типової кореспонденції рахунків з бухгалтерського обліку готівки в касі наведено у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Основні бухгалтерські кореспонденції з обліку грошових коштів у касі Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Д-т	К-т
1	Отримання спонсорських, благодійних внесків та іншої гуманітарної допомоги у готівковій формі в національній валюті	2211	7511
2	Отримання спонсорських, благодійних внесків та іншої гуманітарної допомоги у готівковій формі в іноземній валюті	2212	7511
3	Отримання в касу готівки з поточних рахунків	2211	2311
4.	Видача готівки з каси за видатковими касовими ордерами підзвігним особам	2116	2116

Джерело: сформовано автором.

Рахунок 23 “Грошові кошти на рахунках” використовується для ведення обліку та узагальнення даних щодо залишків і руху грошових коштів, що зберігаються на рахунках у фінансових установах, зокрема в банках та органах Державної казначейської служби України. Цей рахунок є важливою складовою системи бухгалтерського обліку, оскільки забезпечує контроль за коштами, що використовуються в межах фінансово-господарської діяльності бюджетної установи.

Зокрема, для фіксації грошових коштів, що перебувають на поточних рахунках в установах банків, застосовується субрахунок 2311 “Поточні рахунки

в банку. У випадку обліку інших коштів, що знаходяться на рахунках у банках (наприклад, спеціальних або депозитних рахунках), використовується субрахунок 2312 “Інші поточні рахунки в банку”. Такий розподіл дозволяє чітко структурувати інформацію про різні види рахунків і забезпечити прозорість у веденні обліку фінансових ресурсів.

Приклад типової кореспонденції рахунків з бухгалтерського обліку безготівкових розрахунків наведено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

**Основні бухгалтерські кореспонденції з обліку безготівкових
розрахунків у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради**

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Д-т	К-т
1	Отримання асигнувань із загального фонду установами, які утримуються за рахунок коштів державного бюджету	2311, 2313	6911
2	Отримання асигнувань із загального фонду установами, які утримуються за рахунок коштів місцевого бюджету	2311, 2313	6911
3	Переведення коштів розпорядникам нижчого рівня	6911	2311, 2312, 2313
4	Списання з рахунків залишків коштів, виділених асигнувань, невитрачених у поточному році	6911	2311, 2312, 2313
5	Надходження на поточні, спеціальні реєстраційні рахунки установи сум, що відносяться до сплати за надані послуги, оренду та реалізацію майна відповідно до чинного законодавства України	2311, 2313	2311

Джерело: сформовано автором.

Одним із елементів власного капіталу у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради є внесений капітал. Для його обліку відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі використовується пасивний рахунок 5111 – “Внесений капітал розпорядникам бюджетних коштів”.

Основні бухгалтерські кореспонденції, пов’язані з рухом внесеного капіталу у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради наведено в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

**Основні бухгалтерські кореспонденції з обліку внесеного капіталу у
Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради**

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Д-т	К-т
1	Надійшли бюджетні асигнування на придбання (створення) необоротних матеріальних та нематеріальних активів та відображено цільове фінансування	2313	5411
2	Відображені капітальні інвестиції в придбання основних засобів	1311	6211
3	Оприбутковано транспортний засіб	1015	1311
4	Оплачено за транспортний засіб	6211	2313
5	Збільшено суму внесеного капіталу	5411	5111

Джерело: сформовано автором.

Кінцевим результатом діяльності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради, як і будь-якого іншого суб'єкта бухгалтерського обліку, є фінансовий результат його роботи:

- 5511 “Фінансові результати виконання кошторису звітного періоду”;
- 5512 “Накопичені фінансові результати виконання кошторису”.

Основні бухгалтерські кореспонденції з обліку результатів виконання кошторисів наведені в табл. 2.6.

Таблиця 2.6

**Основні бухгалтерські кореспонденції з обліку результатів
виконання кошторисів у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради**

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Д-т	К-т
1	Списання на фінансовий результат доходу за бюджетними асигнуваннями	7011	5511
2	Списання на фінансові результати доходів від реалізації продукції (робіт, послуг)	7111	5511
3	Списання на фінансові результати доходів від реалізації активів	7211	5511
4	Списання на фінансові результати інших доходів за обмінними операціями	7411	5511
5	Списання на фінансові результати доходів за необмінними операціями	7511	5511

Продовження табл. 2.6

6	Списання на фінансові результати витрат розпорядників бюджетних коштів на виконання бюджетних програм	5511	801
7	Списання на фінансові результати собівартості реалізованої продукції (наданих послуг, виконаних робіт) та інших активів	5511	8211
8	Списано на фінансові результати інші витрати за обмінними операціями	5511	8411
9	Списання на фінансові результати витрат за необмінними операціями	5511	8511

Джерело: сформовано автором.

Позитивний фінансовий результат за загальним фондом у звітному періоді не передбачається, оскільки прибуток у такому фінансуванні не закладається [14, с. 125]. Натомість від’ємний фінансовий результат за загальним фондом може вказувати на недостатнє фінансування установи відповідно до затвердженого кошторису або на перевищення бюджетних зобов’язань над бюджетними асигнуваннями, визначеними кошторисом бюджетної установи.

Облік оплати праці у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради є одним із ключових напрямів бухгалтерського обліку. Виплати працівникам охоплюють поточні нарахування, виплати при звільненні, а також інші види виплат. Відповідно до Плану рахунків № 1203, облік розрахунків з оплати праці здійснюється на спеціальних субрахунках рахунка 65 “Розрахунки з оплати праці” [35, с. 596].

Таким чином, відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку бюджетної установи є невід’ємною складовою ефективного управління фінансовими ресурсами та забезпечення прозорості діяльності установи. Завдяки систематичному та чіткому обліку руху активів, зобов’язань і капіталу створюється повна картина фінансового стану, що сприяє своєчасному прийняттю управлінських рішень та виконанню бюджетних завдань. Використання нормативно затверджених рахунків і форм первинних документів забезпечує єдність і достовірність бухгалтерської інформації.

2.3. Організація і методика здійснення внутрішнього контролю в бюджетній установі

Організація ефективної системи внутрішнього контролю у бюджетній установі має ключове значення для забезпечення належного функціонування, дотримання принципів законності, прозорості та раціонального використання бюджетних коштів. Установи державного сектору, включаючи органи місцевого самоврядування, покликані впроваджувати чіткі механізми контролю для досягнення визначених цілей з мінімізацією ризиків, зловживань, порушень або неефективного використання ресурсів. У контексті діяльності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради варто наголосити, що контрольна функція не зосереджена в окремому підрозділі, як це передбачено у класичних моделях внутрішнього аудиту. Натомість у цій установі застосовується структурно-функціональна модель внутрішнього контролю, яка інтегрує контрольні повноваження безпосередньо в посадові обов'язки керівників та відповідальних осіб структурних підрозділів [36, с. 32].

Такий підхід передбачає децентралізований характер контрольних процедур, де кожна посадова особа виконує певні контрольні функції відповідно до своїх повноважень. Наприклад, керівники відділів несуть відповідальність за дотримання бюджетної дисципліни у межах виділених асигнувань, правильність документального оформлення фінансових операцій, а також збереження майна, що закріплене за відповідним підрозділом. Такий підхід має як переваги, так і потенційні ризики. До переваг можна віднести високу обізнаність відповідальних осіб у специфіці діяльності свого напрямку, що дозволяє оперативно виявляти недоліки або порушення. Водночас, відсутність спеціалізованого органу внутрішнього контролю обмежує можливість незалежної оцінки функціонування системи управління та фінансового забезпечення.

Положення про відділ обліку та звітності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради, що регламентує організацію бухгалтерського обліку

та фінансового контролю, фактично є основним документом, на підставі якого здійснюється внутрішній контроль. У тексті цього положення прописано функції, які стосуються забезпечення контролю за використанням майна, дотриманням фінансової дисципліни, виконанням кошторисів тощо. Таким чином, внутрішній контроль набуває форми наскрізної функції, реалізованої через регламентацію внутрішніх процедур та посадових інструкцій (2.7).

Таблиця 2.7

Форми реалізації внутрішнього контролю у структурі Яремчанської міської ради

Контрольна діяльність	Механізм реалізації	Відповідальний підрозділ
Облік майна та фінансових ресурсів	Ведення реєстрів, інвентаризації, перевірки	Відділ обліку та звітності
Контроль за витратами та дотриманням кошторису	Звірка фактичних витрат з плановими показниками	Керівники підрозділів
Методичний контроль обліку та звітності	Перевірка відповідності ведення бухгалтерського обліку	Відділ обліку та звітності
Оцінка збереження ТМЦ та ОЗ	Проведення актувань та щорічна звітність	Матеріально відповідальні особи

Джерело: сформовано автором.

Застосування такої системи зумовлює потребу у високому рівні координації між підрозділами, що ускладнює виявлення системних порушень, особливо у випадку неформального виконання обов'язків. Щоб покращити ситуацію, необхідно розглядати можливість створення окремого підрозділу внутрішнього контролю або уповноваженої особи з відповідними функціями. У міжнародній практиці такі органи забезпечують незалежну оцінку фінансово-господарської діяльності установи, а також надають рекомендації щодо покращення управлінських процесів [37, с. 114].

Посадові інструкції в даному контексті виконують функцію регламентів внутрішнього контролю, деталізуючи коло обов'язків кожного працівника. Це дозволяє розподілити відповідальність і уникнути дублювання контрольних функцій. Водночас такі документи не можуть повною мірою замінити комплексну систему контролю, що передбачає оцінку ефективності, ризик-

менеджмент, виявлення шахрайства тощо. Відсутність незалежного внутрішнього аудитора ускладнює ідентифікацію прихованих порушень або системних загроз.

На практиці контрольні процедури у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради обмежуються перевіркою первинної документації, дотриманням фінансових нормативів, обліком майна, а також загальним наглядом за дотриманням законодавства (табл. 2.8). Методологічно цей підхід не є новим, але його ефективність залежить від чіткості регламентації, відповідальності посадових осіб та наявності внутрішньої мотивації до дотримання контрольних норм. У цьому контексті важливим є регулярний моніторинг дотримання контрольних процедур, проведення внутрішніх перевірок, а також розробка заходів щодо удосконалення контролю.

Таблиця 2.8

Порівняльна характеристика системи внутрішнього контролю

Показник	Модель (з внутрішнім аудитом)	Ситуація у Яремчанській міській раді
Наявність відокремленого контролю	Є (окремий підрозділ)	Відсутній
Об'єктивність оцінки	Незалежна	Внутрішня, можливо упереджена
Здатність до аналітики ризиків	Висока	Обмежена
Формалізація процедур	Стандартизована	Частково регламентована
Професійна компетентність	Висока спеціалізація	Залежить від рівня посадовців

Джерело: сформовано автором.

Таким чином, функціонування системи внутрішнього контролю в умовах відсутності спеціалізованого підрозділу не виключає можливості ефективного контролю. Однак ця ефективність значною мірою залежить від якісної організації внутрішньої роботи, наявності достатньої професійної компетенції працівників, чітких регламентів і внутрішніх процедур, а також високого рівня управлінської відповідальності. У довгостроковій перспективі, з урахуванням вимог до прозорості й підзвітності органів місцевого самоврядування,

доцільним є створення структурного елементу, який забезпечуватиме незалежний внутрішній контроль та регулярну оцінку ризиків.

Суттєвою характеристикою ефективного внутрішнього контролю є його здатність ідентифікувати потенційні порушення до того, як вони завдадуть негативного впливу на фінансову чи операційну стабільність установи. У випадку з Яремчанською міською радою ця функція частково виконується шляхом регулярного документального супроводу всіх господарських операцій, підписанням документів відповідальними особами та систематичним звітуванням за фінансовими показниками. Проте, слід визнати, що такий підхід залишається переважно реактивним, тобто націленим на виявлення порушень уже після їхнього виникнення, а не на їхню профілактику.

В ідеалі внутрішній контроль повинен спиратися на методологію оцінювання ризиків, що передбачає систематичний аналіз середовища функціонування установи, виявлення зон підвищеного ризику, а також розробку превентивних механізмів. На сьогодні така система у Яремчанській міській раді не є повноцінно впровадженою. Відсутність спеціалізованого підрозділу не дозволяє організувати постійний моніторинг ризиків, що можуть виникнути як у фінансовій, так і в адміністративній площині. Це обмежує можливості установи в контексті прогнозування проблем та їх своєчасного усунення.

Методичне забезпечення внутрішнього контролю здебільшого ґрунтується на загальнодержавних нормативно-правових актах, що регламентують облік, звітність, казначейське обслуговування та використання бюджетних коштів. Водночас, на рівні установи необхідно створити локальні документи, які адаптують загальні вимоги до специфіки конкретного органу місцевого самоврядування. Такими документами є, зокрема, положення про облікову політику, внутрішній розпорядок, внутрішні інструкції та посадові обов'язки. Саме на цьому рівні формується управлінська культура контролю, яка базується на чіткості, дисциплінованості та регулярності перевірок.

Додатковим механізмом, що підсилює систему контролю, є внутрішнє фінансове планування. Бюджетування, складання кошторисів, прогнозування витрат та доходів, а також аналіз їх фактичного виконання дають можливість проводити фінансову оцінку ефективності витрачання коштів. У структурі Яремчанської міської ради ці процеси координуються відділом обліку та звітності, що одночасно виконує як облікову, так і контрольну функцію [38, с. 126]. Об'єднання таких функцій в одному відділі є як перевагою, так і викликом: з одного боку, це забезпечує зосередження відповідальності, а з іншого – створює потенційну залежність контролю від виконавців операцій.

У цьому контексті варто зазначити, що в умовах децентралізованого управління ефективність внутрішнього контролю безпосередньо залежить від рівня кваліфікації кадрів. Працівники, які залучені до процесів обліку, аналізу та фінансового нагляду, повинні мати належну професійну підготовку, розуміти принципи бюджетного законодавства, орієнтуватися у принципах бухгалтерського обліку в державному секторі та володіти навичками оцінки ризиків. Розглядаючи потенціал удосконалення внутрішнього контролю, слід також звернути увагу на інформаційне забезпечення процесу. Автоматизація обліку, впровадження електронних баз даних, звітних форм та систем управління документами значно підвищує рівень прозорості, зменшує ризики людського фактору, а також прискорює виявлення відхилень. Хоча у Яремчанській міській раді вже застосовуються елементи автоматизованих систем обліку, повноцінне використання потенціалу інформаційних технологій потребує додаткового розвитку.

Таблиця 2.9

Рівень розвитку елементів внутрішнього контролю у Яремчанській міській раді

Елемент внутрішнього контролю	Поточний рівень реалізації	Необхідний розвиток
Наявність окремого підрозділу	Відсутній	Створення відділу внутрішнього контролю
Методика оцінки ризиків	Не систематизована	Запровадження регулярного аналізу ризиків

Продовження табл. 2.9

Автоматизація обліку	Часткова	Повна автоматизація процесів контролю
Підготовка персоналу	Залежна від особистих якостей	Запровадження внутрішнього навчання
Внутрішня звітність про контроль	Переважно ручна	Формалізація звітності та аналізів

Джерело: сформовано автором.

Формально функція контролю у Яремчанській міській раді виконується відділом обліку та звітності, проте фактично контроль розосереджений по всіх структурних одиницях. Така модель характерна для більшості органів місцевого самоврядування України, де бракує ресурсів або кадрового потенціалу для створення окремого відділу внутрішнього аудиту. У результаті, значна частина контролю зводиться до перевірки правильності оформлення документів, дотримання касової дисципліни та контролю за бюджетними асигнуваннями, але не до стратегічного аналізу ризиків і системного підходу.

Ключовим недоліком такої організації контролю є його фрагментарність. Відсутність централізованого підходу унеможливорює формування єдиної контрольної політики та внутрішніх стандартів. Зокрема, це проявляється у неоднорідності підходів до оформлення первинних документів, різній якості проведення контрольних процедур у відділах, а також у слабкій координації між відповідальними особами. В окремих випадках такий стан справ може призводити до дублювання функцій або, навпаки, – до ігнорування окремих аспектів контролю.

Слід підкреслити, що ефективний внутрішній контроль неможливий без наявності внутрішньої культури відповідальності. Така культура формується на основі систематичного інформування працівників щодо принципів доброчесності, правових норм, етичних стандартів та очікувань керівництва. У Яремчанській міській раді частково така робота здійснюється через доведення інструкцій, нормативних оновлень, проведення службових нарад. Але для

формування сталої управлінської культури цього недостатньо – необхідні циклічні навчання, тренінги та оцінювання ефективності управлінських дій.

Ще одним викликом для впровадження системного внутрішнього контролю є обмежена цифровізація управлінських процесів. У той час як більшість фінансових операцій в установі здійснюються через спеціальну систему, облік внутрішніх процедур, службових записок, виконання інструкцій тощо – здебільшого фіксується вручну або через неуніфіковані документи. Це ускладнює контроль за послідовністю дій, своєчасністю виконання завдань та відстеженням логіки управлінських рішень.

В умовах зростаючих вимог до прозорості та підзвітності публічних установ, доцільність створення окремої функції внутрішнього контролю стає очевидною. Навіть у разі неможливості створення повноцінного відділу, можна розглянути варіант запровадження посади внутрішнього контролера або створення тимчасової комісії з функціями контролю за окремими напрямками діяльності. Такі тимчасові інституції можуть виконувати функції моніторингу, аналітики та координації, без необхідності значного збільшення кадрового складу.

Окрім цього, важливим напрямом удосконалення є впровадження щоквартального внутрішнього аудиту, який би не лише оцінював відповідність витрат бюджету, але й аналізував ефективність рішень у сфері управління ресурсами. Такий аудит може здійснюватися зовнішніми фахівцями (на умовах аутсорсингу) або працівниками з інших структурних підрозділів, що не є безпосередніми виконавцями об'єкта перевірки.

Отже, організація внутрішнього контролю в умовах децентралізованої структури, як це спостерігається у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради, забезпечує базовий рівень фінансового нагляду, однак не дозволяє повною мірою реалізувати потенціал аналітичної оцінки, прогнозування ризиків та системної профілактики порушень. Контрольні функції, інтегровані в повсякденну діяльність працівників, з одного боку, дозволяють гнучко реагувати на поточні завдання, але з іншого – створюють загрозу суб'єктивізму,

нестачі координації та відсутності незалежної оцінки ефективності управлінських рішень. Такий підхід є допустимим лише за умови високої виконавської дисципліни, чітко визначених регламентів та відповідального ставлення кожного працівника до контрольних обов'язків.

Водночас, із огляду на сучасні вимоги до прозорості, ефективності та доброчесності у сфері публічного управління, наявна модель внутрішнього контролю потребує подальшої інституційної розбудови. Доцільно розглядати запровадження елементів незалежного контролю, розвиток системи внутрішнього аудиту або створення окремої контрольної одиниці в структурі органу місцевого самоврядування. Важливим є також розширення цифрових інструментів, формалізація внутрішньої звітності та регулярне підвищення кваліфікації персоналу. Лише за умов системного підходу та інтеграції найкращих управлінських практик внутрішній контроль може стати не формальністю, а реальним інструментом досягнення ефективності в управлінні бюджетними ресурсами.

Висновок до розділу 2

Ефективна організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах, зокрема у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради, є необхідною умовою законного, прозорого та результативного управління фінансовими ресурсами. Вона забезпечує належний контроль за використанням бюджетних коштів, своєчасне складання звітності, дотримання фінансової дисципліни та прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Незважаючи на специфіку функціонування органів місцевого самоврядування як неприбуткових установ, їх облікова система базується на загальноприйнятих принципах бухгалтерського обліку та нормативно-правовій базі, що дозволяє забезпечити достовірність облікової інформації та підвищити ефективність виконання публічних функцій.

Належне ведення бухгалтерського обліку у бюджетних установах, зокрема у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради, є фундаментальним елементом забезпечення прозорості, контролю та ефективного управління фінансовими ресурсами. Систематичне і точне відображення господарських операцій дозволяє не лише дотримуватись бюджетної дисципліни, а й формувати достовірну фінансову звітність, що слугує основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Використання нормативно затверджених рахунків і документів гарантує єдність обліку та підвищує довіру до діяльності органів місцевого самоврядування, забезпечуючи їхню підзвітність перед громадою і державою.

Організація системи внутрішнього контролю у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради, хоча і базується на децентралізованій моделі, що інтегрує контрольні функції у посадові обов'язки керівників та відповідальних осіб, забезпечує базовий рівень фінансового та операційного нагляду. Однак відсутність спеціалізованого підрозділу або незалежного внутрішнього аудитора обмежує можливості об'єктивної оцінки ефективності управління, системного аналізу ризиків та превентивного запобігання порушенням. Для

підвищення прозорості, раціонального використання бюджетних коштів та мінімізації ризиків доцільним є впровадження структурованих процедур контролю, розвиток цифрових технологій, регулярне підвищення кваліфікації персоналу і створення окремої контрольної одиниці, що дозволить сформувати ефективну, системну та незалежну модель внутрішнього контролю, відповідну сучасним вимогам публічного управління.

РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТІ ЯРЕМЧАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

3.1. Основні завдання, методи та прийоми проведення аналізу в бюджетній установі

Аналіз у бюджетній установі є важливою складовою управлінського процесу, що забезпечує об'єктивну оцінку ефективності використання бюджетних коштів. Його проведення дозволяє виявляти тенденції у фінансовій діяльності, своєчасно реагувати на відхилення від запланованих показників та приймати обґрунтовані рішення щодо покращення функціонування установи. Такий аналіз охоплює як внутрішні аспекти роботи, так і зовнішні чинники, що можуть впливати на досягнення поставлених цілей.

Процес аналітичної оцінки діяльності бюджетної установи базується на ретельному вивченні фінансових документів, звітності та динаміки показників за певний період. Це дає змогу не лише виявити слабкі місця у використанні ресурсів, а й підвищити рівень контролю, планування та прогнозування. Аналіз дозволяє оцінити, наскільки ефективно установа досягає поставлених цілей у межах затвердженого бюджету, а також визначити причини відхилень і шляхи їх усунення [39]. На основі результатів аналізу формується обґрунтована база для прийняття управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності, прозорості та відповідальності у використанні бюджетних коштів.

Крім того, аналіз допомагає налагодити зворотний зв'язок між плануванням та фактичними результатами діяльності, що особливо важливо в умовах обмежених фінансових ресурсів і високих вимог до результативності державного управління. У довгостроковій перспективі це сприяє покращенню організаційної структури, удосконаленню внутрішніх процесів і забезпеченню стійкого розвитку установи. Таким чином, аналіз виконує не лише контрольну

функцію, а й слугує інструментом стратегічного управління, орієнтованого на досягнення якісних змін у бюджетній сфері.

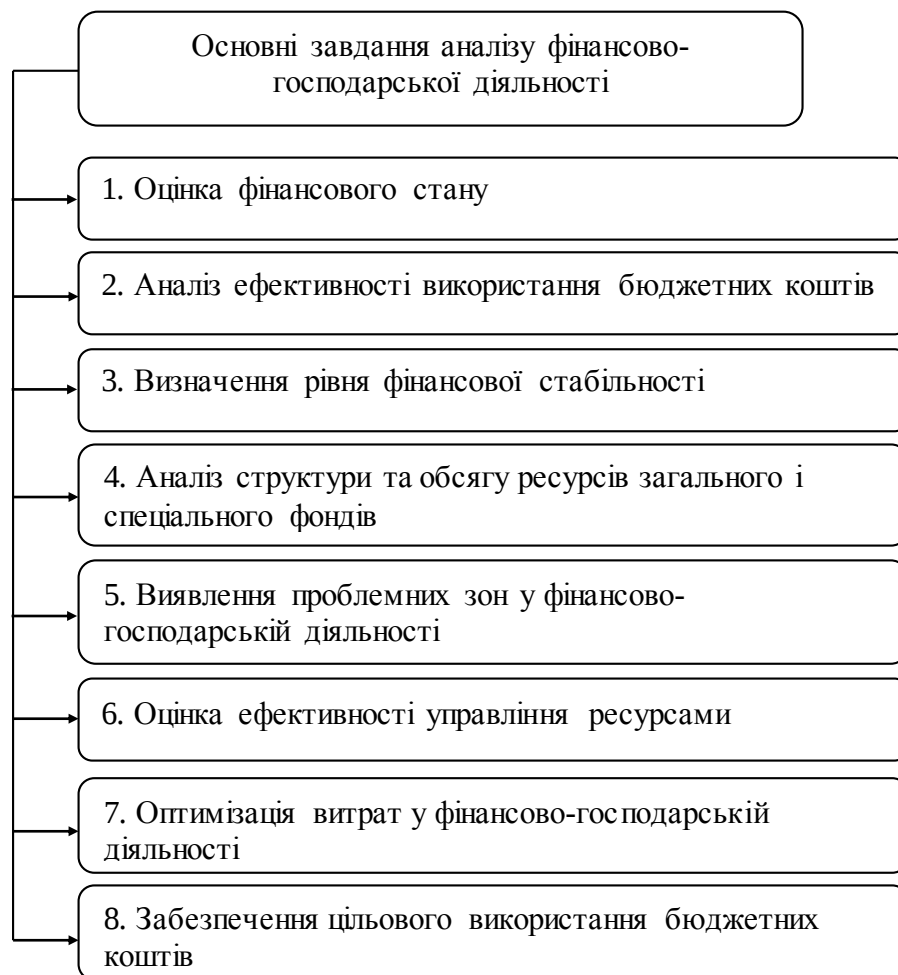
Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетної установи є важливим інструментом оцінки її фінансового стану, ефективності використання бюджетних коштів і рівня організаційної стабільності. Фінансовий стан бюджетної установи являє собою комплексне поняття, що відображає взаємозв'язок усіх складових фінансово-господарської діяльності, включаючи обсяг надходжень, структуру та ефективність використання ресурсів загального і спеціального фондів. Він формується під впливом різноманітних економічних, організаційних і фінансових чинників, а його оцінка базується на системі показників, які характеризують фінансові результати, наявність майна, обсяг зобов'язань, платоспроможність та рівень забезпеченості ресурсами.

Проведення аналізу фінансово-господарської діяльності дозволяє не лише відстежити поточний стан установи, а й виявити проблемні зони, що потребують коригування або додаткового контролю. Завдяки такому аналізу стає можливим оцінити ефективність управління ресурсами, ступінь їх раціонального використання, а також визначити рівень фінансової стабільності в динаміці. Це створює передумови для підвищення прозорості у прийнятті рішень, оптимізації витрат, покращення внутрішнього фінансового контролю та забезпечення цільового використання бюджетних коштів. У результаті аналіз стає не лише формою контролю, а й стратегічним інструментом управління, спрямованим на досягнення сталого розвитку бюджетної установи.

Основні завдання аналізу фінансово-господарської діяльності у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради наведено на рис. 3.1.

Оцінка фінансового стану Виконавчого комітету Яремчанської міської ради є одним із ключових завдань аналізу його фінансово-господарської діяльності, що дозволяє визначити рівень спроможності установи забезпечувати стабільне функціонування в межах затвердженого бюджетного фінансування. У межах цього процесу здійснюється комплексне дослідження

основних фінансових показників, зокрема обсягів надходжень і видатків, структури фінансування із загального та спеціального фондів, ступеня виконання затвердженого кошторису, стану дебіторської та кредиторської заборгованості, а також рівня забезпеченості матеріально-технічними ресурсами [40, с. 20]. Такий підхід дозволяє об'єктивно оцінити поточний фінансовий стан органу місцевого самоврядування, виявити наявні фінансові ризики, зокрема загрозу виникнення дефіциту коштів або перевищення витрат.

**Рис. 3.1 Завдання аналізу фінансово-господарської діяльності у
Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради**

Джерело: сформовано автором.

Результати оцінки фінансового стану є підґрунтям для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на ефективне використання бюджетних ресурсів, планування майбутніх фінансових потоків, оптимізацію

витрат та удосконалення системи внутрішнього фінансового контролю. Проведення такої оцінки сприяє підвищенню прозорості фінансової діяльності Виконавчого комітету, зміцненню довіри з боку територіальної громади та органів державної влади, а також створює умови для забезпечення сталого соціально-економічного розвитку міста Яремче.

Аналіз ефективності використання бюджетних коштів у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради є важливою складовою фінансово-господарської оцінки, оскільки він дозволяє виявити рівень результативності та раціональності застосування наданих фінансових ресурсів. У процесі такого аналізу досліджуються відповідність фактичних витрат запланованим показникам, досягнення цілей програм і заходів, що фінансуються з бюджету, співвідношення витрат до отриманих соціально-економічних результатів. Особлива увага приділяється оцінці ефективності реалізації програм соціального, економічного, культурного розвитку громади, а також витрат на утримання апарату управління.

Результати аналізу ефективності використання бюджетних коштів слугують основою для виявлення резервів підвищення фінансової дисципліни, усунення неефективних витрат та удосконалення бюджетного планування. Такий аналіз дозволяє забезпечити більш прозоре та обґрунтоване прийняття управлінських рішень, сприяє підвищенню відповідальності за використання публічних ресурсів, а також формує передумови для досягнення більшої результативності діяльності Виконавчого комітету в межах наданих бюджетних повноважень.

Визначення рівня фінансової стабільності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради є одним із ключових завдань аналізу фінансово-господарської діяльності, що дозволяє оцінити здатність установи забезпечувати безперебійну реалізацію своїх функцій у довгостроковій перспективі. У рамках цього завдання здійснюється комплексна оцінка фінансових показників, які характеризують платоспроможність, структуру зобов'язань, наявність резервів і ресурсів для покриття можливих фінансових

ризиків. Особлива увага приділяється аналізу співвідношення власних і позикових коштів, стабільності джерел фінансування, а також динаміці фінансових результатів діяльності.

Отримані результати дозволяють виявити потенційні загрози для фінансової рівноваги виконкому, що можуть вплинути на виконання бюджетних зобов'язань і надання публічних послуг населенню. Визначення рівня фінансової стабільності сприяє розробці заходів щодо зміцнення фінансової основи установи, підвищенню ефективності управління бюджетними ресурсами, а також забезпеченню сталого розвитку територіальної громади міста Яремче в умовах динамічних економічних і соціальних викликів.

Аналіз структури та обсягу ресурсів загального і спеціального фондів у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради полягає у всебічному вивченні джерел формування фінансових ресурсів, що надходять до міського бюджету. В рамках цього завдання здійснюється розподіл ресурсів за фондами, визначається питома вага кожного фонду у загальному обсязі бюджетних коштів, а також оцінюється їх динаміка за певний період. Особлива увага приділяється аналізу власних доходів, трансфертів, субвенцій та інших надходжень, що формують основу для забезпечення соціально-економічного розвитку територіальної громади.

Крім того, у процесі аналізу проводиться оцінка ефективності використання ресурсів загального та спеціального фондів, визначається їх відповідність встановленим бюджетним призначенням і нормативним актам. Це дозволяє виявити можливі резерви для оптимізації фінансово-господарської діяльності виконавчого комітету, а також забезпечити прозорість і контроль за цільовим використанням коштів. Результати дослідження слугують основою для прийняття управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності бюджетного планування та виконання міського бюджету.

Виявлення проблемних зон у фінансово-господарській діяльності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради передбачає системний аналіз всіх напрямків використання бюджетних коштів та управління ресурсами. У

процесі дослідження виявляються ключові слабкі місця, такі як неефективне планування, перевищення видатків, недоотримання доходів або порушення бюджетної дисципліни. Особлива увага приділяється аналізу відповідності фактичних фінансових показників затвердженим планам та нормативним вимогам.

Додатково проводиться оцінка ризиків і факторів, що негативно впливають на ефективність фінансово-господарської діяльності, з метою визначення пріоритетів для їх усунення. Виявлення проблемних зон дає можливість розробити рекомендації щодо оптимізації процесів, підвищення контролю і прозорості, а також покращення використання бюджетних ресурсів. Це сприяє забезпеченню стабільного фінансового стану та більш ефективного виконання завдань міської ради.

Оцінка ефективності управління ресурсами у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради передбачає комплексний аналіз організаційних процесів планування, розподілу та контролю за використанням бюджетних коштів. У межах дослідження здійснюється порівняння фактичних показників використання фінансових ресурсів із запланованими завданнями, а також оцінка ступеня досягнення визначених цілей. Такий підхід дає змогу виявити рівень ефективності функціонування управлінських механізмів та ступінь реалізації стратегічних пріоритетів у сфері фінансово-господарської діяльності.

Рациональність використання ресурсів досліджується шляхом оцінки оптимальності витрат, що здійснюються в межах бюджетного процесу, а також аналізу заходів щодо економії та уникнення неефективних фінансових витрат. Виявлення наявних резервів підвищення ефективності використання коштів сприяє формуванню рекомендацій щодо удосконалення управлінських практик, зміцненню фінансової стабільності та підвищенню якості надання послуг територіальній громаді. Отримані результати слугують теоретичною та практичною основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у сфері бюджетного планування.

Оптимізація витрат у фінансово-господарській діяльності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради полягає у системному аналізі структури та обсягу видатків з метою виявлення можливостей для підвищення економічної ефективності та раціонального використання бюджетних ресурсів. У межах цього процесу здійснюється коригування планових показників, впровадження заходів щодо скорочення непотрібних витрат та вдосконалення процедур закупівель і фінансового контролю. Такий підхід сприяє забезпеченню збалансованості бюджету і створенню фінансових резервів для реалізації пріоритетних проектів.

Паралельно з оптимізацією витрат акцент робиться на підвищенні прозорості у прийнятті управлінських рішень шляхом впровадження механізмів відкритості, підзвітності та громадського контролю. Забезпечення доступності інформації щодо використання бюджетних коштів, чітке документування процесів та прийняття рішень у відповідності з чинним законодавством сприяють зміцненню довіри суспільства до органів місцевого самоврядування. У результаті, комплексне впровадження цих заходів формує основу для сталого розвитку фінансово-господарської діяльності міської ради.

Забезпечення цільового використання бюджетних коштів у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради передбачає суворе дотримання встановлених бюджетних призначень та нормативно-правових актів, що регламентують порядок розподілу і витрачання фінансових ресурсів. В рамках цього завдання здійснюється контроль за відповідністю фактичних видатків затвердженим програмам і проектам, що дозволяє уникнути нецільового використання коштів та підвищити ефективність бюджетного процесу.

Результативне використання бюджетних ресурсів полягає у досягненні запланованих соціально-економічних показників та якісному виконанні функціональних завдань місцевого самоврядування. Аналіз ефективності фінансової діяльності сприяє визначенню ступеня реалізації бюджетних пріоритетів і виявленню резервів для покращення фінансового менеджменту. У результаті забезпечується підвищення рівня відповідальності та прозорості у

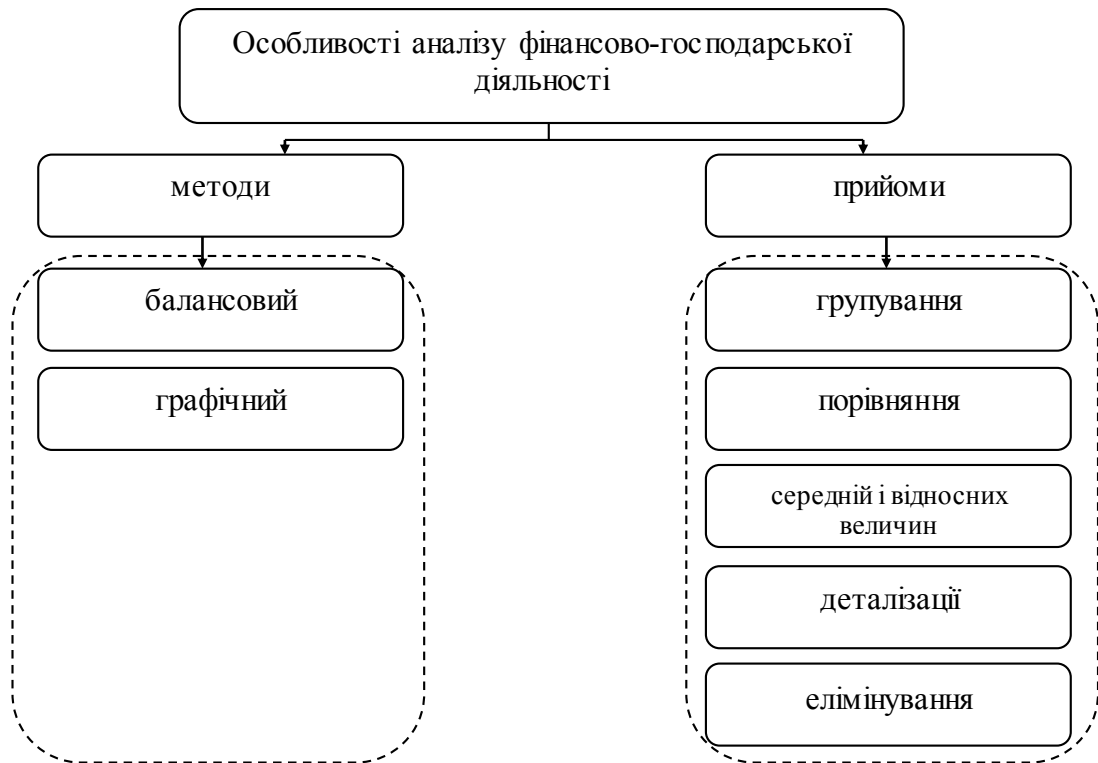
використанні публічних коштів, що є запорукою сталого розвитку територіальної громади.

У процесі дослідження господарської діяльності бюджетних установ застосовується комплекс наукових підходів до пізнання соціально-економічних явищ і процесів. До основних із них належать методи узагальнення, порівняння та системного аналізу, які використовуються для обґрунтування необхідності інтеграції соціальних, економічних та галузевих заходів з метою вдосконалення державного управління та підвищення якості послуг, що надаються бюджетними організаціями. Економіко-математичні інструменти застосовуються для побудови моделей оцінювання кошторисних витрат, ефективності послуг і визначення витрат на їх одиницю. Також активно використовуються технічні, графічні, статистичні й порівняльні методи аналізу – зокрема, під час розроблення стратегій планування послуг і формування управлінських рішень щодо підвищення результативності діяльності установ.

Методичні інструменти, що використовуються у процесі аналізу, відображають динаміку руху інформаційних потоків у системі управління бюджетними установами. Вони дозволяють комплексно оцінити ефективність діяльності та прийняття рішень на основі достовірних і структурованих даних. Теоретичні основи аналізу функціонування таких установ можуть бути візуалізовані у вигляді відповідних аналітичних моделей та схем, які відображають взаємозв'язки між управлінськими елементами системи (рис. 3.2).

У процесі аналітичного дослідження фінансово-господарської діяльності бюджетних установ застосовуються різні методи та прийоми, які забезпечують обґрунтованість висновків та ефективність управлінських рішень. Серед основних методів доцільно виокремити балансовий метод, який дозволяє встановити взаємозв'язок між показниками ресурсів і їх використання, а також забезпечує контроль за дотриманням фінансової рівноваги. Графічний метод використовується для наочної інтерпретації даних, виявлення динаміки змін і

тенденцій у розвитку економічних процесів, що значно полегшує процес прийняття рішень на управлінському рівні.

Рис. 3.2 Базові теоретичні положення щодо аналізу функціонування у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради

Джерело: сформовано автором.

До найбільш поширених аналітичних прийомів належать: групування, що дозволяє систематизувати економічні показники за певними ознаками для глибшого аналізу; порівняння, яке дає змогу зіставити фактичні дані з плановими або минулорічними показниками; обчислення середніх та відносних величин, що забезпечує узагальнення економічної інформації та дозволяє об'єктивно оцінити зміни у фінансових показниках. Деталізація застосовується для розкриття структури загальних показників, а елімінування – для виокремлення впливу окремих факторів на зміну результативних показників. Сукупне використання цих прийомів забезпечує всебічність, точність та аналітичну глибину оцінки діяльності установи.

Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетних установ, зокрема Виконавчого комітету Яремчанської міської ради, виступає ключовим інструментом у забезпеченні ефективного, цільового та прозорого використання бюджетних ресурсів. Він охоплює комплексне дослідження внутрішніх процесів і зовнішніх чинників, що впливають на фінансову стабільність установи, дозволяє виявити проблемні зони, оцінити ефективність управління ресурсами, спрогнозувати ризики та розробити заходи для їх усунення. Завдяки застосуванню сучасних методів аналізу, таких як балансовий, графічний, порівняльний, а також прийомів групування, деталізації та елімінування, забезпечується аналітична глибина оцінки, що дає змогу приймати обґрунтовані управлінські рішення. Результати такого аналізу формують основу для удосконалення бюджетного планування, підвищення фінансової дисципліни та досягнення стратегічних цілей сталого розвитку територіальної громади.

3.2. Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетної установи

Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетної установи є невід'ємною складовою системи управління публічними фінансами та важливим інструментом оцінювання ефективності функціонування органів державної влади й місцевого самоврядування. У сучасних умовах обмежених бюджетних ресурсів та зростання вимог до результативності діяльності публічних установ, зростає потреба у системному підході до вивчення фінансово-економічних показників, що дає змогу обґрунтовано планувати видатки, контролювати їх цільове використання та забезпечувати прозорість бюджетного процесу [41, с. 65]. Аналіз спрямований на виявлення взаємозв'язків між надходженнями, витратами та досягнутими результатами, а також на формування основи для прийняття стратегічних і поточних управлінських рішень.

У межах фінансово-господарського аналізу досліджуються ключові аспекти діяльності установи, зокрема структура та динаміка доходів і видатків, стан виконання кошторису, рівень забезпеченості матеріальними ресурсами, а також ефективність використання бюджетних асигнувань. Такий аналіз дозволяє виявити слабкі місця у фінансовому управлінні, оцінити ступінь досягнення поставлених цілей і розробити заходи щодо підвищення ефективності функціонування установи. Отримані результати слугують не лише контрольним інструментом, а й підґрунтям для подальшого стратегічного планування, спрямованого на забезпечення сталого розвитку та підвищення якості надання публічних послуг.

У процесі оцінки фінансово-господарської діяльності бюджетної установи важливе значення має аналіз структури активів і пасивів, який відображається у балансі. Валюта балансу характеризує загальний обсяг ресурсів, що перебувають у розпорядженні установи, та є інтегрованим показником її фінансового потенціалу. Аналіз динаміки вартості майна дозволяє визначити, наскільки ефективно установа формує та використовує свої матеріальні ресурси, зокрема основні засоби. Крім того, важливим елементом оцінки є вивчення стану розрахунків, зокрема рівня дебіторської та кредиторської заборгованості, що впливає на фінансову стійкість установи.

У таблиці 3.1 наведено порівняльні показники на кінець 2023-2024 рр., які дозволяють простежити зміни у структурі активів і пасивів Виконавчого комітету Яремчанської міської ради. На основі цих даних можна зробити висновки щодо динаміки фінансових ресурсів, збалансованості господарської діяльності та ефективності управління майном і зобов'язаннями. Основним джерелом даних виступає фінансова звітність досліджуваної установи (Додаток Б). Крім того, ці показники є основою для подальшого планування фінансової стратегії установи та визначення пріоритетних напрямів удосконалення бюджетного процесу. Важливим аспектом є також співвідношення між короткостроковими та довгостроковими зобов'язаннями, яке впливає на платоспроможність установи у короткостроковій перспективі.

Таблиця 3.1

Аналіз фінансово-господарських показників Виконавчого комітету Яремчанської міської ради

за 2023-2024 р., грн., кінець періоду

Показники	Роки		2024 р. /2023 р.	
	2023	2024	грн	%, в.п.
Основні засоби (залишкова вартість)	1259685	1132883	-126 802	89,93
% у структурі (питома вага)	74,22	73,43	-	-0,79 в.п.
Незавершені капітальні інвестиції	40830	40830	0,00	100,00
% у структурі (питома вага)	2,40	2,65	-	+0,25 в.п.
Запаси	397876	369462	-28 414	92,86
% у структурі (питома вага)	23,43	23,94	-	+0,51 в.п.
Внесений капітал	5898567	5912085	13 518	100,23
% у структурі (питома вага)	347,39 %	383,14	-	+35,75 в.п.
Фінансовий результат	-4784651	-4409740	374 911	92,16
% у структурі (питома вага)	-281,75	-285,83	-	-4,08 в.п.
Цільове фінансування	40830	40830	0,00	100,00
% у структурі (питома вага)	2,40	2,65	-	+0,25 в.п.
Поточні зобов'язання	543645	0,00	-543 645	0,00
% у структурі (питома вага)	32,01	0,00	-	-32,01 в.п.
Валюта балансу	1698391	1543175	-155 216	90,86
%	100,00	100,00	-	0,00

Джерело: сформовано автором.

У 2024 р. залишкова вартість основних засобів Виконавчого комітету Яремчанської міської ради зменшилась на 126 802 грн і становила 1 132 883 грн, що складає 89,93% від показника 2023 р. Це свідчить про зниження вартості основних засобів, яке може бути пов'язане із зносом обладнання або відсутністю значних інвестицій у їх оновлення. Зменшення питомої ваги основних засобів у структурі активів на 0,79 в.п. відображає незначне скорочення ролі матеріальних активів у загальному майновому комплексі установи.

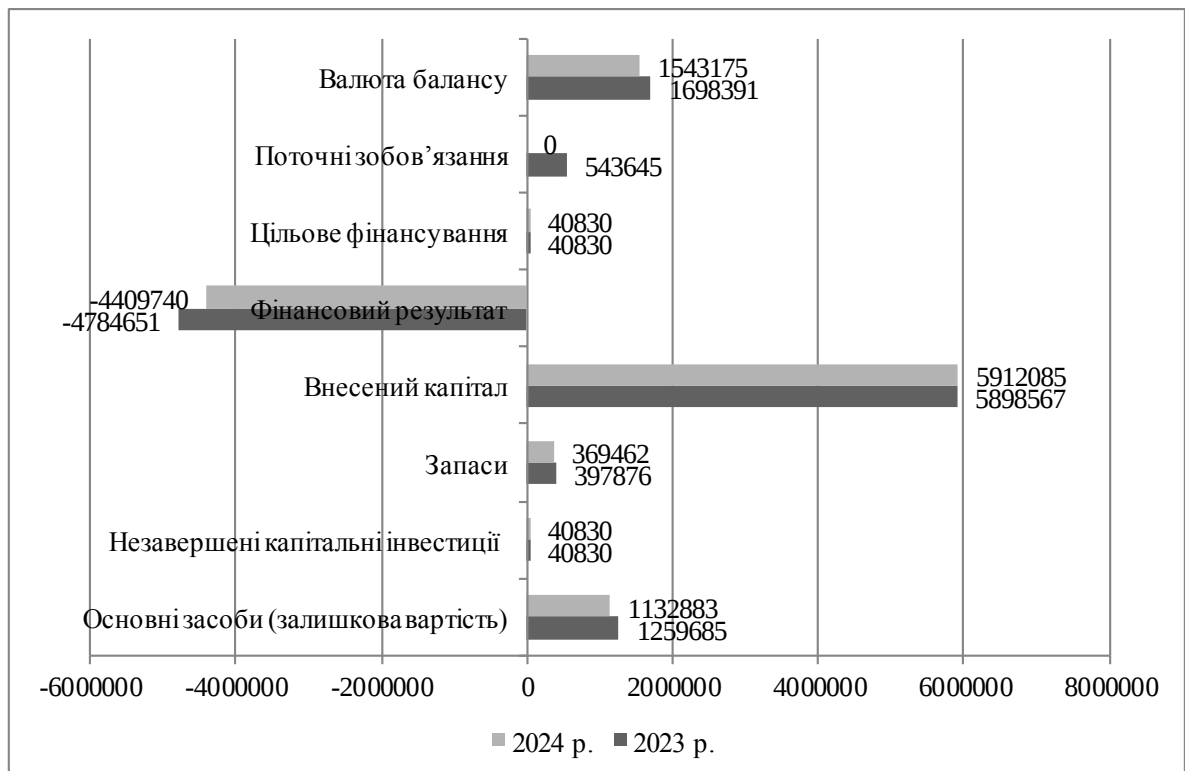
Обсяг незавершених капітальних інвестицій у 2024 р. залишився стабільним і становив 40 830 грн. Незважаючи на відсутність змін у абсолютному виразі, питома вага цих інвестицій у структурі активів зросла на 0,25 в.п., що свідчить про відносне зростання їх значущості у формуванні майнового потенціалу установи. Запаси установи за звітний період знизились на 28 414 грн і становили 369 462 грн, що дорівнює 92,86% від рівня 2023 р. Попри це, питома вага запасів у загальній структурі активів зросла на 0,51 в.п., що може свідчити про посилення ролі оборотних активів у майновому комплексі.

Внесений капітал у 2024 р. незначно збільшився на 13 518 грн і становив 5 912 085 грн, або 100,23% від показника попереднього року. Однак суттєве зростання питомої ваги внесеного капіталу у фінансовій структурі – на 35,75 в.п. – свідчить про помітні зміни у співвідношенні власних і залучених джерел фінансування. Це може свідчити про посилення ролі власного капіталу, що позитивно впливає на фінансову стабільність та платоспроможність установи.

Фінансовий результат за 2024 р. покращився на 374 911 грн, хоча залишився від'ємним і склав -4 409 740 грн, що відповідає 92,16% від рівня 2023 р. Незважаючи на покращення, питома вага збитків у структурі збільшилась на 4,08 в.п., що вказує на збереження фінансових труднощів і потребу в удосконаленні заходів щодо підвищення ефективності діяльності та оптимізації витрат.

Обсяг цільового фінансування за звітний період залишився без змін – 40 830 грн. Зростання питомої ваги на 0,25 в.п. свідчить про стабільність у підтримці конкретних програм або проектів, які фінансуються за рахунок цільових коштів. Поточні зобов'язання за 2024 р. було повністю погашено, що є позитивним сигналом щодо короткострокової платоспроможності та фінансової дисципліни установи. Відповідно, питома вага поточних зобов'язань у структурі знизилась на 32,01 в.п., що покращує загальне фінансове становище і зменшує ризики неплатоспроможності у короткостроковій перспективі.

Загальний обсяг активів (валюта балансу) зменшився на 155 216 грн (до 1 543 175 грн), що становить 90,86% від рівня 2023 р. При цьому питома вага валюти балансу залишилася незмінною – 100%, оскільки це інтегральний показник. Наочне відображення зміни основних показників фінансово-господарської діяльності у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради наведено на рис. 3.3.

Рис. 3.3 Динаміка зміни показників фінансово-господарської діяльності у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради за 2023-2024 рр., грн

Джерело: сформовано автором.

У контексті оцінки фінансово-господарської діяльності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради важливим етапом є детальний аналіз доходів та видатків за 2023-2024 рр. Цей аналіз дозволяє оцінити ефективність управління бюджетними ресурсами, визначити основні джерела фінансування та напрями використання коштів [42, с. 173]. У таблиці 3.2 наведено структуровані дані про обсяги доходів і видатків за відповідний період, що дає змогу прослідкувати динаміку фінансових потоків і зробити висновки щодо стабільності та збалансованості бюджету установи.

Аналіз показників доходів Виконавчого комітету Яремчанської міської ради за період 2023-2024 рр. в свідчить про зростання їх загального обсягу на 2 328 240 грн, що становить 108,79% від рівня попереднього року. Питома вага доходів у загальній структурі залишилася на стабільному рівні 100%, що свідчить про збереження стабільного джерела формування доходної бази. Це свідчить про покращення фінансових можливостей установи, що може бути результатом підвищення бюджетних призначень або ефективності збору доходів.

Доходи, отримані від обмінних операцій, складають 100% загальних доходів, що свідчить про відсутність інших видів доходів, таких як необмінні операції. Зростання цих доходів на 8,79% свідчить про покращення фінансового забезпечення за рахунок діяльності, пов'язаної з виконанням основних функцій. Відсутність необмінних доходів вказує на те, що бюджетні надходження формуються виключно через традиційні операції та фінансові взаємодії.

Бюджетні асигнування є основним і єдиним джерелом доходів Виконавчого комітету, які за аналізований період збільшились на 8,79%. Це свідчить про зростання державної підтримки установи і може свідчити про розширення функцій або збільшення обсягів виконуваних завдань. Незмінна питома вага 100% підтверджує, що бюджетні асигнування залишаються ключовим фінансовим ресурсом.

Таблиця 3.2

**Аналіз доходів та видатків Виконавчого комітету Яремчанської міської ради
за 2023-2024 р., грн., кінець періоду**

Назва статті	Абсолютні величини		Питома вага, %		Зміни		
	за 2023 р.	за 2024 р.	за 2023 р.	за 2024 р.	в абсолютних величинах	у питомій вазі	у % до 2023 р.
Разом доходів	26497211	28825451	100	100	2328240	-	108,79
Разом доходів від обмінних операцій	26497211	28825451	100	100	2328240	-	108,79
Бюджетні асигнування	26497211	28825451	100	100	2328240	-	108,79
Разом доходів від необмінних операцій	-	-			-	-	-
Разом витрат	24619476	27249150	100	100	2629674		110,68
Разом витрат від обмінних операцій	24455803	27081168	99,34	99,38	2625365	0,04834	110,74
Витрати на виконання бюджетних програм	24311311	26740834	98,75	98,13	2429523	-0,6137	109,99
Інші витрати за обмінними операціями	144492	340334	0,59	1,25	195842	0,66207	235,54
Разом витрат від необмінних операцій	163673	167982	0,66	0,62	4309	-0,0483	102,63
Інші витрати за необмінними операціями	163673	167982	0,66	0,62	4309	-0,0483	102,63
Профіцит	1877735	1576301	-	-	-301434	-	83,95

Джерело: сформовано автором.

Відсутність доходів від необмінних операцій у 2023 та 2024 рр. вказує на те, що установа не отримує доходів у вигляді безповоротних надходжень, таких як гранти, дарунки чи інші форми необмінних трансакцій. Це може свідчити про обмеженість додаткових фінансових джерел, що може бути ризиком для диверсифікації фінансування.

Видатки, що пов'язані з обмінними операціями, зросли на 2 625 365 грн (10,74%) та залишаються домінуючою частиною загальних видатків, займаючи близько 99,38% у структурі витрат. Незначне збільшення питомої ваги свідчить про стабільність структури видатків і про те, що основна частина фінансових ресурсів спрямовується на забезпечення основної діяльності установи [43, с. 18].

Витрати на виконання бюджетних програм збільшились на 2 429 523 грн, або на 9,99%. При цьому питома вага цих витрат у структурі загальних видатків дещо знизилась на 0,61 в.п. Це може свідчити про зростання інших статей видатків більш високими темпами, що вимагає додаткового аналізу для виявлення пріоритетів та ефективності бюджетного фінансування.

Дана категорія видатків збільшилась більш ніж удвічі – на 195 842 грн, що становить приріст у 135,54%. Питома вага цієї статті зросла на 0,66 в.п., що свідчить про посилення ролі додаткових витрат. Такий приріст потребує детального вивчення, оскільки значне збільшення інших витрат може впливати на загальну ефективність використання бюджетних коштів.

Витрати від необмінних операцій зросли незначно – на 4 309 грн, що становить 102,63% від рівня 2023 року. Незначне зменшення питомої ваги (-0,048 в.п.) свідчить про стабільність цих видатків у структурі загальних витрат, що може вказувати на незначні коливання у частці безповоротних платежів.

Інші витрати за необмінними операціями демонструють тенденцію, аналогічну загальним витратам необмінного характеру, з незначним зростанням у абсолютних величинах і дещо зменшеною питомою вагою. Це свідчить про підтримання стабільного рівня таких видатків у структурі загального фінансового навантаження.

Попри позитивне значення профіциту бюджету, його обсяг зменшився на 301 434 грн, що становить 83,95% від рівня 2023 р. Зменшення профіциту відображає зростання видатків швидшими темпами, ніж доходів, що потенційно може негативно вплинути на фінансову стабільність установи та вимагати вжиття заходів для збалансування бюджетного процесу.

У таблиці 3.3 наведено детальний аналіз витрат Виконавчого комітету Яремчанської міської ради за 2023-2024 рр., який охоплює основні елементи бюджетних видатків. Представлені дані дозволяють простежити динаміку змін у абсолютних величинах та структурі витрат, оцінити ефективність розподілу фінансових ресурсів та виявити ключові тенденції у фінансово-господарській діяльності установи. Аналіз цієї інформації є важливою складовою оцінки бюджетної політики та планування подальших видаткових пріоритетів.

Аналіз витрат Виконавчого комітету Яремчанської міської ради за 2023-2024 роки свідчить про загальне зростання бюджетних видатків на 10,74 %, що відображено у збільшенні сукупної суми витрат з 24 455 803 грн у 2023 році до 27 081 168 грн у 2024 році. Найбільшу питому вагу у структурі витрат традиційно займають витрати на оплату праці, які за рік зросли на 1 423 260 грн (на 8,28 %), хоча їх частка у загальній структурі зменшилася на 1,55 в.п., що може свідчити про поступове диверсифікування видатків. Відрахування на соціальні заходи також показали незначне зростання (+8,04 %), зберігаючи стабільну питому вагу близько 14-15 %.

Матеріальні витрати продемонстрували суттєве збільшення на 28,84 %, що відобразилось у зростанні питомої ваги на 2,09 в.п., що може бути пов'язано з підвищенням вартості закупівель або розширенням обсягів матеріально-технічного забезпечення. Водночас амортизаційні витрати значно скоротилися (на 57,04 %), що знайшло відображення у зменшенні їх питомої ваги на 0,83 в.п., можливо, через оновлення основних засобів або зміну методів нарахування амортизації. Інші витрати зросли більш ніж удвічі (+135,54 %), при цьому їх частка у структурі витрат збільшилася на 0,67 в.п., що свідчить про зміну пріоритетів у фінансовому менеджменті установи.

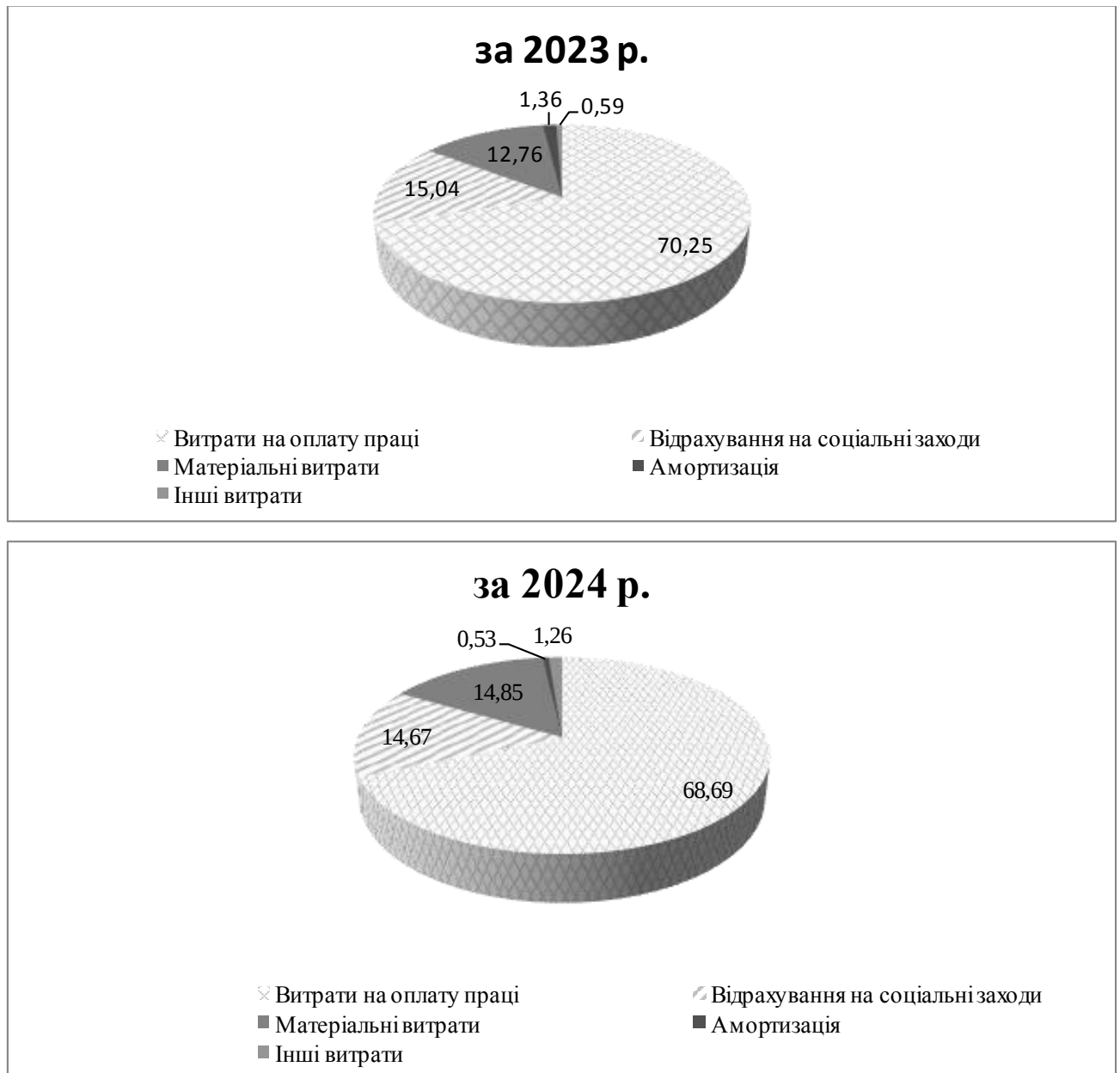
Таблиця 3.3

**Аналіз витрат за елементами Виконавчого комітету Яремчанської міської ради
за 2023-2024 р., грн., кінець періоду**

Назва статті	Абсолютні величини		Питома вага, %		Зміни		
	за 2023 р.	за 2024 р.	за 2023 р.	за 2024 р.	в абсолютних величинах	у питомій вазі	у % до 2023 р.
Витрати на оплату праці	17179420	18602680	70,25	68,69	1423260	-1,55	108,28
Відрахування на соціальні заходи	3677891	3973727	15,04	14,67	295836	-0,37	108,04
Матеріальні витрати	3121246	4021465	12,76	14,85	900219	2,09	128,84
Амортизація	332754	142962	1,36	0,53	-189792	-0,83	42,963
Інші витрати	144492	340334	0,59	1,26	195842	0,67	235,54
Разом	24455803	27081168	100	100	2625365	0,00	110,74

Джерело: сформовано автором.

Загалом, аналіз вказує на тенденцію до зростання загальних видатків за рахунок матеріальних та інших витрат при відносній стабільності витрат на оплату праці та соціальні заходи, що потребує подальшого моніторингу для забезпечення ефективного використання бюджетних ресурсів. Наочне відображення зміни питомої ваги витрат за елементами у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради наведено на рис. 3.4.

**Рис. 3.4 Структура витрат за елементами у Виконавчому комітеті
Яремчанської міської ради за 2023-2024 рр., грн**

Джерело: сформовано автором.

Аналіз фінансово-господарської діяльності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради за 2023-2024 рр. свідчить про загальне покращення фінансових показників, зокрема зростання доходів та бюджетних асигнувань, а також погашення поточних зобов'язань, що позитивно впливає на фінансову стабільність установи. Водночас зберігаються виклики, пов'язані зі зниженням вартості основних засобів, від'ємним фінансовим результатом та збільшенням видатків, особливо матеріальних та інших витрат, що потребує подальшого удосконалення управління ресурсами та оптимізації бюджетних процесів для забезпечення ефективності та сталого розвитку установи.

3.3. Шляхи підвищення ефективності діяльності бюджетної установи

Питання підвищення ефективності діяльності бюджетних установ є надзвичайно актуальним в умовах сучасного розвитку публічного управління та обмеженості ресурсів. Бюджетні установи відіграють важливу роль у реалізації державної політики, наданні публічних послуг та забезпеченні соціально-економічного розвитку суспільства. Водночас, зростаючі вимоги до якості та результативності їх роботи зумовлюють необхідність впровадження комплексних підходів до оптимізації процесів, удосконалення управлінських практик і підвищення рівня відповідальності.

Вивчення шляхів підвищення ефективності бюджетних установ передбачає аналіз організаційних, фінансових та інноваційних аспектів функціонування. Особливу увагу слід приділяти модернізації механізмів планування та контролю, підвищенню кваліфікації персоналу, а також впровадженню сучасних інформаційних технологій. Результативна діяльність бюджетних установ забезпечує не лише раціональне використання державних ресурсів, а й формує довіру громадськості до органів влади, що в цілому сприяє підвищенню рівня соціальної стабільності та економічного зростання. Основні напрямки підвищення ефективності діяльності Виконавчого комітету

Яремчанської міської ради у контексті обліку, контролю та аналізу наведено на рис. 3.4.

Рис. 3.4 Шляхи підвищення ефективності діяльності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради у контексті обліку, контролю та аналізу

Джерело: сформовано автором.

Одним із пріоритетних напрямків удосконалення системи обліку є впровадження сучасних інформаційних технологій, що забезпечують автоматизацію облікових процесів. Автоматизація дозволяє значно скоротити час обробки інформації, зменшити ймовірність помилок, а також підвищити оперативність отримання даних для прийняття управлінських рішень. Впровадження спеціалізованого програмного забезпечення сприятиме інтеграції різних видів обліку (фінансового, матеріального, кадрового) в єдину систему, що підвищить прозорість та контроль.

Крім того, автоматизація сприяє підвищенню відповідальності працівників, оскільки зменшує людський фактор і робить процес обліку більш стандартизованим та контрольованим [44, с. 130]. Завдяки використанню електронних засобів зберігання і обробки даних можливо забезпечити швидкий доступ до звітної інформації, що є особливо важливим для оперативного

реагування на зміни в діяльності бюджетної установи. Це дозволить підвищити ефективність управління ресурсами Виконавчого комітету.

Уніфікація облікових процедур є необхідним кроком для забезпечення однорідності та стандартизації ведення обліку у всіх структурних підрозділах Виконавчого комітету Яремчанської міської ради. Впровадження єдиних методичних підходів і інструкцій допоможе уникнути розбіжностей у веденні облікових операцій, що значно полегшить збір і обробку інформації, а також підвищить якість звітності.

Стандартизація процедур також створює основу для порівняльного аналізу результатів діяльності різних підрозділів, що дає можливість своєчасно виявляти проблемні сфери та вживати необхідних коригуючих заходів. Крім того, уніфікація дозволяє підвищити професійну підготовку персоналу, оскільки всі працівники працюють за однаковими правилами і нормами, що знижує ризик помилок і сприяє більш ефективному обліку.

Якість первинної документації безпосередньо впливає на достовірність облікової інформації, тому одним із ключових напрямків удосконалення системи обліку є покращення оформлення та ведення первинних документів. Забезпечення своєчасного, правильного і повного оформлення всіх облікових документів є запорукою коректного відображення господарських операцій у звітності.

Впровадження чітких вимог до оформлення документів, навчання персоналу, а також регулярний контроль за веденням первинної документації сприятимуть зменшенню кількості помилок і недоліків. Крім того, підвищення якості документування дозволяє зменшити ризики виникнення фінансових та правових претензій, а також забезпечити повну прозорість і підзвітність Виконавчого комітету перед громадськістю і контролюючими органами.

Підвищення ефективності системи внутрішнього контролю неможливе без встановлення чітких графіків і регулярності проведення контрольних заходів. Регулярні перевірки дозволяють своєчасно виявляти недоліки, порушення та ризики у фінансово-господарській діяльності, що запобігає

накопиченню проблем і сприяє швидкому реагуванню. Впровадження планових і позапланових аудитів, а також систематичне оцінювання окремих підрозділів і процесів допоможе підтримувати високий рівень контролю.

Крім того, регулярність перевірок формує у працівників усвідомлення постійної відповідальності за дотримання норм і стандартів діяльності. Це сприяє зниженню ризиків зловживань і підвищенню дисципліни. Налагоджена система регулярних контрольних заходів є важливою складовою прозорого і ефективного управління ресурсами виконавчого комітету.

Одним із ключових напрямків удосконалення внутрішнього контролю є забезпечення систематичного моніторингу реалізації рекомендацій, що надаються за результатами перевірок [45, с. 139]. Відсутність контролю за виконанням рекомендацій призводить до повторення помилок і неефективного використання ресурсів. Впровадження механізмів відстеження та звітності за впровадженням коригувальних заходів дозволить оперативно усувати виявлені недоліки.

Систематичний моніторинг створює умови для постійного вдосконалення процесів управління і підвищення якості внутрішнього контролю. Це сприятиме формуванню культури відповідальності та дисципліни серед працівників, а також підвищить рівень довіри з боку громадськості та контролюючих органів.

Посилення відповідальності персоналу є необхідним для забезпечення належного виконання обов'язків у сфері внутрішнього контролю. Впровадження чітких критеріїв оцінки роботи співробітників, а також встановлення санкцій за порушення норм і процедур сприятиме підвищенню дисципліни та відповідальності. Це стимулюватиме працівників більш свідомо ставитися до виконання контрольних функцій і дотримання внутрішніх регламентів.

Крім того, посилення відповідальності повинно супроводжуватися заходами з підвищення кваліфікації та мотивації персоналу, що дозволить не лише контролювати, але й підвищувати якість роботи. Такий комплексний

підхід сприятиме формуванню ефективної системи внутрішнього контролю, яка буде здатна оперативно виявляти й усувати порушення, а також попереджати ризики в діяльності Виконавчого комітету.

Удосконалення системи аналізу діяльності неможливе без впровадження комплексної системи показників, яка б охоплювала всі ключові аспекти фінансово-господарської діяльності. Така система дозволить не лише кількісно оцінювати результати, а й порівнювати їх із запланованими цілями, що сприятиме оперативному виявленню відхилень та прийняттю своєчасних управлінських рішень. Важливо включити як фінансові, так і нефінансові індикатори, що відображають якість послуг, ефективність використання ресурсів та рівень виконання стратегічних завдань.

Крім того, застосування комплексної системи показників створює умови для прозорості і зрозумілої звітності, що підвищує довіру з боку громадськості і контролюючих органів. Такий підхід дозволяє систематизувати інформацію, підвищує її доступність та якість, а також сприяє формуванню культури аналітичного підходу в роботі виконавчого комітету.

Для ефективного управління важливо здійснювати регулярний моніторинг фінансових результатів діяльності виконавчого комітету. Постійний аналіз доходів, видатків, виконання бюджету та інших фінансових показників допомагає вчасно виявляти тенденції, які можуть вплинути на стабільність роботи установи. Такий моніторинг дозволяє оперативно коригувати фінансові плани та запобігати виникненню дефіцитів чи нераціонального використання ресурсів.

Регулярний контроль фінансових результатів сприяє підвищенню фінансової дисципліни та відповідальності серед співробітників. Це забезпечує більш ефективне управління бюджетними коштами, а також підтримує стратегічні цілі виконавчого комітету щодо сталого розвитку та оптимізації ресурсів.

Впровадження системного підходу до оцінки ризиків є важливою складовою удосконалення системи аналізу. Ідентифікація, класифікація та

оцінка потенційних фінансових, операційних та управлінських ризиків дозволяють своєчасно вживати заходів для їх мінімізації. Такий підхід забезпечує не лише стабільність функціонування виконавчого комітету, а й підвищує рівень готовності до непередбачуваних ситуацій.

Одночасно із оцінкою ризиків необхідно систематично здійснювати пошук внутрішніх резервів для підвищення ефективності діяльності. Це може включати оптимізацію процесів, раціоналізацію витрат, а також впровадження інноваційних підходів до використання ресурсів. Виявлення та реалізація таких резервів сприяють покращенню фінансового стану та підвищенню загальної продуктивності роботи виконавчого комітету.

Питання підвищення ефективності діяльності бюджетних установ набуває особливої актуальності в сучасних умовах розвитку публічного управління, з огляду на обмеженість ресурсів та зростаючі вимоги суспільства до прозорості та якості державних послуг. Бюджетні установи виступають ключовими суб'єктами реалізації державної політики і забезпечення соціально-економічного розвитку, що обумовлює необхідність системного підходу до оптимізації їх функціонування. Впровадження сучасних управлінських практик, інформаційних технологій, а також підвищення кваліфікації персоналу є складовими підвищення результативності діяльності цих установ та формування довіри з боку громадськості.

Удосконалення системи обліку, внутрішнього контролю і аналізу діяльності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради є важливими напрямками підвищення ефективності його функціонування. Автоматизація облікових процесів і уніфікація облікових процедур сприяють забезпеченню своєчасності, достовірності та прозорості облікової інформації, що істотно знижує ризики помилок і підвищує якість управлінських рішень. Регулярність проведення внутрішніх перевірок, систематичний моніторинг виконання рекомендацій, а також посилення відповідальності персоналу забезпечують високий рівень контролю і дисципліни. Комплексний аналіз, що базується на впровадженні системи показників, регулярному моніторингу фінансових

результатів і оцінці ризиків, дозволяє своєчасно ідентифікувати проблемні зони та виявляти резерви для підвищення ефективності.

Таким чином, підвищення ефективності діяльності бюджетних установ, зокрема Виконавчого комітету Яремчанської міської ради, вимагає комплексного підходу, що охоплює вдосконалення організаційних, технічних і аналітичних аспектів управління. Впровадження сучасних інформаційних технологій, стандартизація облікових процедур, розвиток системи внутрішнього контролю та аналітичних інструментів сприятимуть підвищенню прозорості, відповідальності та якості управління. Це, у свою чергу, забезпечить не лише ефективне використання бюджетних ресурсів, а й зміцнення довіри громадськості до органів місцевого самоврядування, що є передумовою сталого соціально-економічного розвитку регіону.

Висновок до розділу 3

Узагальнюючи результати проведеного дослідження, можна зробити висновок, що аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетної установи, зокрема Виконавчого комітету Яремчанської міської ради, є ключовим інструментом для забезпечення ефективного, раціонального та прозорого використання бюджетних коштів. Він дозволяє не лише виявляти слабкі місця у фінансовому управлінні, оцінювати фінансову стабільність і ступінь досягнення запланованих цілей, а й формувати аналітичну базу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Застосування сучасних методів аналізу сприяє підвищенню фінансової дисципліни, вдосконаленню внутрішніх процесів і створенню умов для сталого розвитку територіальної громади в умовах динамічних соціально-економічних викликів.

Проведений аналіз фінансово-господарської діяльності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради за 2023-2024 рр. засвідчив наявність як позитивних тенденцій, так і певних проблемних аспектів, що вимагають управлінської уваги. До основних позитивних зрушень можна віднести зростання загального обсягу доходів на 8,79%, збільшення бюджетних асигнувань, а також повне погашення поточних зобов'язань, що позитивно впливає на платоспроможність та фінансову стійкість установи. Покращення фінансового результату, попри його від'ємне значення, свідчить про поступове зменшення дефіциту та кроки в напрямку збалансованості бюджету.

Підвищення ефективності діяльності бюджетних установ, зокрема Виконавчого комітету Яремчанської міської ради, є актуальним у сучасних умовах обмежених ресурсів та зростаючих вимог до якості публічних послуг. Оптимізація облікових, контрольних і аналітичних процесів через автоматизацію, уніфікацію процедур, покращення первинної документації та впровадження системи показників дозволяє підвищити прозорість, оперативність і відповідальність. Регулярний моніторинг фінансових результатів, контроль виконання рекомендацій, посилення персональної

відповідальності та оцінка ризиків сприяють своєчасному реагуванню на проблеми. Комплексний підхід до вдосконалення управлінських процесів забезпечує ефективне використання бюджетних коштів, формує довіру громадськості й підтримує сталий розвиток місцевого самоврядування.

ВИСНОВОК

Дослідивши організацію ведення бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в бюджетній установі, зроблено наступні висновки:

1. Бюджетні установи виступають ключовими елементами соціальної інфраструктури, виконуючи функції реалізації державних та місцевих політик у таких сферах, як освіта, охорона здоров'я, культура та соціальний захист. Визначення бюджетної установи передбачає, що це організація, створена державними або місцевими органами влади для виконання публічних завдань у соціальній, культурній, освітній, медичній та інших сферах, яка фінансується виключно за рахунок державного або місцевого бюджету. Діяльність таких установ не спрямована на отримання прибутку, а орієнтована на надання безоплатних або частково оплачених послуг населенню.

2. Законодавче регулювання бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в бюджетних установах є невід'ємною складовою фінансової системи державного управління. Ключові нормативні акти, такі як Бюджетний кодекс України, Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", а також Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі, формують єдину систему бухгалтерського обліку, що забезпечує точність і достовірність фінансової звітності бюджетних установ. Дані нормативно-правові документи регламентують основні принципи і правила ведення обліку, складання звітності, а також порядок здійснення контролю за цільовим використанням бюджетних коштів.

3. У процесі організації обліку, аналізу та контролю в бюджетних установах необхідно суворо дотримуватися принципів законності, об'єктивності, достовірності, повноти та своєчасності. Всі фінансові операції мають бути відображені відповідно до вимог чинного законодавства та принципів бухгалтерського обліку, прийнятих у державному секторі. Водночас до ведення бухгалтерського обліку висуваються певні якісні вимоги, серед яких варто виділити порівнянність показників, своєчасність відображення операцій,

точність і об'єктивність даних, повноту і аналітичність облікової інформації, а також ясність, доступність і економічність ведення обліку.

4. Ефективна організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах, зокрема у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради, є визначальним чинником законного, прозорого та результативного управління фінансовими ресурсами. Вона забезпечує належний контроль за цільовим використанням бюджетних коштів, своєчасне складання фінансової звітності, дотримання вимог бюджетної дисципліни, а також формування аналітичної основи для ухвалення управлінських рішень. Попри специфіку функціонування органів місцевого самоврядування як неприбуткових структур, їхня облікова система ґрунтується на загальноприйнятих принципах бухгалтерського обліку та чинному нормативно-правовому регулюванні, що дозволяє забезпечити достовірність фінансової інформації та сприяє підвищенню результативності виконання публічних функцій.

5. Раціонально організована система бухгалтерського обліку слугує ключовим інструментом забезпечення фінансової прозорості, підзвітності та ефективного управління. Точне та системне відображення господарських операцій у звітності не лише гарантує дотримання бюджетного законодавства, а й сприяє формуванню довіри до діяльності органів місцевого самоврядування з боку громадськості та контролюючих органів. Використання уніфікованих облікових підходів, затверджених на нормативному рівні, забезпечує єдність фінансової інформації та підвищує її достовірність.

6. Існуюча модель внутрішнього контролю у Виконавчому комітеті Яремчанської міської ради, що реалізується через розподіл контрольних функцій між керівниками структурних підрозділів, створює базову інфраструктуру фінансового моніторингу. Проте відсутність спеціалізованої служби внутрішнього аудиту або незалежного контрольного органу знижує ефективність оцінки управлінських рішень, ускладнює виявлення ризиків та запобігання потенційним порушенням. З метою підвищення прозорості та ефективності управління бюджетними ресурсами доцільним є запровадження

структурованої системи внутрішнього контролю, що передбачає використання цифрових технологій, регулярне навчання персоналу та створення окремої контрольної одиниці. Такий підхід сприятиме формуванню цілісної, незалежної та адаптивної моделі внутрішнього контролю, яка відповідатиме сучасним вимогам публічного управління.

7. Узагальнюючи результати проведеного дослідження, слід зазначити, що аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетної установи, зокрема Виконавчого комітету Яремчанської міської ради, виступає важливим інструментом забезпечення ефективного, раціонального та прозорого використання бюджетних ресурсів. Його здійснення дозволяє своєчасно ідентифікувати проблемні аспекти у фінансовому управлінні, оцінити рівень фінансової стійкості установи та ступінь реалізації поставлених цілей, а також сформувати надійну інформаційну основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Використання сучасних аналітичних підходів сприяє підвищенню фінансової дисципліни, оптимізації внутрішніх процесів та створенню передумов для сталого соціально-економічного розвитку територіальної громади в умовах змінного зовнішнього середовища.

8. Аналіз фінансово-господарської діяльності Виконавчого комітету Яремчанської міської ради за 2023-2024 рр. свідчить про позитивні зміни у вигляді зростання доходів і бюджетних асигнувань, покращення фінансового результату та повного погашення поточних зобов'язань, що свідчить про підвищення фінансової стабільності установи. Водночас зберігаються проблеми, зокрема зниження вартості основних засобів, відсутність необмінних доходів, зростання матеріальних і “інших” витрат, що вимагає вдосконалення ресурсного менеджменту та оптимізації бюджетних процесів. Установі доцільно посилити роботу над оновленням активів, диверсифікацією джерел фінансування та стратегічним плануванням для досягнення більшої ефективності й стійкості у майбутньому.

9. У сучасних умовах обмеженості фінансових ресурсів та зростання вимог до якості надання публічних послуг особливої актуальності набуває

підвищення ефективності функціонування бюджетних установ, зокрема Виконавчого комітету Яремчанської міської ради. Впровадження комплексного підходу до удосконалення облікових, контрольних та аналітичних процесів – шляхом автоматизації, уніфікації процедур, поліпшення ведення первинної документації та застосування системи показників – сприяє забезпеченню прозорості, підзвітності та своєчасного прийняття управлінських рішень. Регулярний моніторинг фінансових результатів, контроль виконання рекомендацій, посилення відповідальності персоналу та системна оцінка ризиків є ключовими елементами забезпечення належного рівня управління бюджетними ресурсами. Такий підхід не лише підвищує результативність діяльності органів місцевого самоврядування, а й сприяє зміцненню довіри громадськості та досягненню стратегічних цілей сталого розвитку територіальних громад.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атамас П. Й. Основи обліку в бюджетних установах. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 288 с.
2. Бюджетний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
3. Левицька С.О. Фінансові результати діяльності одержувачів бюджетних коштів: економічна сутність, вітчизняна та міжнародна практика. Економічний аналіз. 2008. Вип. 2 (18). С. 361–369.
4. Свірко С.В. Загальні положення порядку складання фінансової звітності в секторі державного управління відповідно до МСБОДС. Формування ринкової економіки. 2010. № 23. С. 470–486.
5. Титикало В.С. Роль бухгалтерського обліку та звітності в управлінні бюджетною установою. Фінанси, облік і аудит. 2011. С. 369–380.
6. Федів Р.Є. Реформування обліку фінансових результатів діяльності бюджетних установ. Збірник наукових праць ЧДТУ. Вип. 21. С. 112–116.
7. Фрич Р.М. Ознаки бюджетних установ як суб'єктів фінансового права. Держава та регіони. 2012. № 2. С. 115–119.
8. Василик О. Д., Павлюк К.В. Бюджетна система України. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 544 с.
9. Дяченко К.С. Особливості функціонування бюджетних установ у системі державних фінансів. Економіка і суспільство. Випуск № 7. 2016. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/7_ukr/125.pdf
10. Овчарова Н.В. Проблеми та перспективи фінансового забезпечення бюджетних установ. Актуальні проблеми економіки. 2010. № 7. С. 230–237.
11. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
12. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

13. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі № 1203. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14>

14. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

15. Порядок складання типових форм меморіальних ордерів та інших облікових реєстрів суб'єктів державного сектору № 101. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1416-17#Text>

16. Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі № 1219. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16#Text>

17. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 “Подання фінансової звітності”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0103-10>

18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 “Основні засоби” (зі змінами). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10>

19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 “Запаси” (зі змінами). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1019-10/para4#n4>

20. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 124 “Доходи”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0089-11>

21. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 132 “Виплати працівникам”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0121-12>

22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 135 “Витрати”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0903-12>

23. Карпенко Н. Г., Дорогань-Писаренко Л. О., Аранчій Я. С., Ліпський Р. В. Звітність бюджетних установ. Полтава : РВВ ПДАА, 2018. 262 с.

24. Дем'янишин В. Бюджетне фінансування та його особливості в сучасних умовах. Світ фінансів. 2007. Випуск 2 (11). С. 34–48.
25. Литвин З.Б. Особливості функціонування бюджетних установ. 2019. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/37388/1/63.pdf>
26. Ларікова Т.В., Шилко І.С. Організація обліку в бюджетних установах. Фінанси, облік і аудит. 2015. Випуск 1 (25). С. 243-257.
27. Пігуль Н.Г., Люта О.В. Особливості реалізації фінансового механізму бюджетних установ. URL: https://biem.sumdu.edu.ua/images/stories/docs/K_F/Liuta_008.pdf
28. Безверхий К.В. Облік в бюджетних установах: навч. посіб. Київ: “Центр учбової літератури”, 2020. 312 с.
29. Дідик А., Лемішовський В. Бюджетні установи: облік, оподаткування та звітність: навч. посіб. Л.: В-во «Апріорі», 2017. 1168 с.
30. Свірко С.В. Реформування бухгалтерського обліку бюджетних установ в Україні Проблеми формування ринкової економіки. 2015. №5. С. 55–59.
31. Вербило О. Ф. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: Навч. посібник. К.: Нац. аграрний університет, 2003. 295 с.
32. Герасименко С.С. Бухгалтерський облік: актуальні проблеми та рішення: монографія. Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ, 2010. 162 с.
33. Гуцайлюк Л. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: первинні документи та облікові реєстри: навчальний посібник К. : ЦНЛ, 2006. 60 с.
34. Канєва Т. В. Бухгалтерський облік у бюджетних установах : навч. посібн. К.: Книга, 2004. 180 с.
35. Миськів Л.П., Федоренко В.О. Особливості обліку розрахунків з оплати праці в бюджетних установах: законодавчі зміни в умовах воєнного стану. Науково-видавничий центр “Sci-conf.com.ua” BoScience Publisher II Міжнародна науково-практична конференція “Progressive research in the modern world”, 2-4.11.2022 року, - Бостон, США, С. 595-604.

36. Безверхий К. В. Облік у бюджетних установах: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 312 с.
37. Вашай Ю. В. Роль державного фінансового контролю в забезпеченні фінансової безпеки держави. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Збірник наукових праць. Економіка 2009. Вип. 4(48). С.113-118.
38. Волковська Я.В. Удосконалення організації бухгалтерського обліку в бюджетних установах як засіб підвищення ефективності використання бюджетних коштів. Управління розвитком. 2011. №20. с. 125-127.
39. Піхоцький В.Ф., Піхоцька О.М. Формування надходжень та використання коштів спеціального фонду державного бюджету України. Ефективна економіка. 2020. № 12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2020/7.pdf
40. Семеренська А. А. Особливості аналізу фінансово-господарської діяльності бюджетної організації. Управління розвитком. 2013. № 11. С. 19–21.
41. Зуб М. О. Особливості аналізу фінансової стійкості та ліквідності бюджетних установ . Управління розвитком. 2014. №4. С. 64– 67.
42. Свірко С.В. Доходи бюджетних установ як об'єкти бухгалтерського обліку Економіка і підприємництво. Зб. наук. праць. Вип. 10. К.: КНЕУ, 2003. с. 171- 179.
43. Лондаренко О. О. Економічна природа видатків та її вплив на обліково-аналітичні аспекти бюджетних установ// Економіка. Фінанси. Право. 2018. № 9. С. 15–19.
44. Одноволик В.І. Програмне забезпечення для обліку та звітності: аналіз ринку та функціоналу. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації. 2016. № 2. С. 128-135. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boaa_2016_2_16
45. Одинець Д.О. Удосконалення організації контролю фінансово-господарської діяльності бюджетних установ. Управління розвитком. 2014. № 3. С. 139-140.

ДОДАТОК А

Додаток
до Положення про облікову
політику виконавчого комітету
Яремчанської міської ради

Графік
первинного документообігу для здійснення
фінансово-господарської діяльності
виконавчого комітету Яремчанської міської ради

№ п/п	Назва документа	Відповідальна особа за створення та подання первинних документів	Термін подання первинних документів до відділу бухгалтерського обліку та звітності
1	2	3	4
1.	Розпорядження міського голови про зміни в штатному розписі	начальник відділу кадрової роботи та нагород	на другий день після видання (підписання) розпорядження
2.	Розпорядження міського голови про відрядження працівників	начальник відділу кадрової роботи та нагород, або головний спеціаліст відділу обліку та звітності	на другий день після видання (підписання) розпорядження
3.	Розпорядження міського голови про надання відпусток	начальник відділу кадрової роботи та нагород	за три-п'ять днів до початку відпустки
4	Розпорядження міського голови про використання кошів по всіх кодах програмної класифікації видатків загального та спеціального фондів	начальники управлінь, відділів, секторів та служб (або головні спеціалісти)	по мірі необхідності проведення заходів та здійснення видатків

Продовження дод. А

5.	Табелі обліку робочого часу співробітників	начальник відділу кадрової роботи та нагород	попередній до 28 числа поточного місяця (остаточний табель до першого числа наступного за звітним місяця)
6.	Накладні або акти приймання-передачі на отримання матеріальних цінностей	начальники управлінь, відділів, секторів та служб (або головні спеціалісти) та матеріально-відповідальні особи	наступний робочий день після отримання матеріальних цінностей
7.	Акти на списання матеріальних цінностей	голова комісії із списання матеріальних цінностей	до 28 числа місяця, у якому цінності виведено з експлуатації
8.	Договори на придбання товарів, виконання робіт та надання послуг	начальники управлінь, відділів, секторів та служб (або головні спеціалісти) та матеріально-відповідальні особи	наступний робочий день після підписання договорів та реєстрації їх у юридичному відділі
9.	Акти приймання-передачі виконаних робіт та наданих послуг	працівники міськвиконкому та міської ради	наступний робочий день, але не пізніше шести робочих днів після їх підписання
10.	Подорожні листи	матеріально-відповідальна особа (водій)	щодавно (або до 1 числа місяця, що настає за звітним)
11.	Інформація про фактичне споживання комунальних послуг (електроенергія, водовідведення та водопостачання)	завідувач господарством	щомісячно до 20-го числа поточного місяця
12.	Авансові звіти з документами, що підтверджують видатки на відрядження	працівники міськвиконкому та міської ради	до закінчення третього банківського дня, наступного за днем повернення з відрядження

Керуючий справами міськвиконкому**Василь Озорович**

ДОДАТОК Б

КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2025	01 01
Установа	Виконавчий комітет Яремчанської міської ради Івано-Франківської області	за ЄДРПОУ 04054286
Територія	Яремче	за КАТОТТГ UA26120150010047425
Організаційно-правова форма господарювання	Орган місцевого самоврядування	за КОПФГ 420
Орган державного управління	Міські, районні у містах ради та їх виконавчі органи	за КОДУ 01009
Вид економічної діяльності	Державне управління загального характеру	за КВЕД 84.11
Одиниця виміру: грн		
Періодичність: річна		

БАЛАНС

на 01 січня 2025 року

Форма №1-дс

АКТИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ			
Основні засоби:	1000	1259685	1132883
первісна вартість	1001	5898567	5912085
знос	1002	4638882	4779202
Інвестиційна нерухомість:	1010	-	-
первісна вартість	1011	-	-
знос	1012	-	-
Нематеріальні активи:	1020	-	-
первісна вартість	1021	-	-
накопичена амортизація	1022	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1030	40830	40830
Довгострокові біологічні активи:	1040	-	-
первісна вартість	1041	-	-
накопичена амортизація	1042	-	-
Запаси	1050	397876	369462
Виробництво	1060	-	-
Поточні біологічні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1698391	1543175
II. ФІНАНСОВІ АКТИВИ			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1100	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, у тому числі:	1110	-	-
цінні папери, крім акцій	1111	-	-
акції та інші форми участі в капіталі	1112	-	-
Поточна дебіторська заборгованість:			
за розрахунками з бюджетом	1120	-	-
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1125	-	-
за наданими кредитами	1130	-	-

Продовження дод. Б

за виданими авансами	1135	-	-
за розрахунками із соціального страхування	1140	-	-
за внутрішніми розрахунками	1145	-	-
інша поточна дебіторська заборгованість	1150	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1155	-	-
<i>Грошові кошти та їх еквіваленти розпорядників бюджетних коштів та державних цільових фондів у:</i>			
<i>національній валюті, у тому числі в:</i>	1160	-	-
касі	1161	-	-
казначействі	1162	-	-
установах банків	1163	-	-
дорозі	1164	-	-
іноземній валюті	1165	-	-
<i>Кошти бюджетів та інших клієнтів на:</i>			
єдиному казначейському рахунку	1170	-	-
<i>рахунках в установах банків, у тому числі в:</i>	1175	-	-
національній валюті	1176	-	-
іноземній валюті	1177	-	-
Інші фінансові активи	1180	-	-
Усього за розділом II	1195	-	-
III. ВИТРАТИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	1200	-	-
БАЛАНС	1300	1698391	1543175
ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ			
Внесений капітал	1400	5898567	5912085
Капітал у дооцінках	1410	-	-
Фінансовий результат	1420	-4784651	-4409740
Капітал у підприємствах	1430	-	-
Резерви	1440	-	-
Цільове фінансування	1450	40830	40830
Усього за розділом I	1495	1154746	1543175
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
<i>Довгострокові зобов'язання:</i>			
за цінними паперами	1500	-	-
за кредитами	1510	-	-
інші довгострокові зобов'язання	1520	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1530	-	-
<i>Поточні зобов'язання:</i>			
за платежами до бюджету	1540	-	-
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1545	543645	-
за кредитами	1550	-	-
за одержаними авансами	1555	-	-
за розрахунками з оплати праці	1560	-	-
за розрахунками із соціального страхування	1565	-	-
за внутрішніми розрахунками	1570	-	-
інші поточні зобов'язання, з них:	1575	-	-
за цінними паперами	1576	-	-
Усього за розділом II	1595	543645	-

Продовження дод. Б

III. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	1600	-	-
IV. ДОХОДИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	1700	-	-
БАЛАНС	1800	1698391	1543175

Керівник (посадова особа)

Андрій МИРОНЯКГоловний бухгалтер (спеціаліст,
на якого покладено виконанняІванна СТЕФАНЮК

Продовження дод. Б

Додаток 2
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в
державному секторі 101 «Подання фінансової звітності»

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
			2025	01	01
Установа	Виконавчий комітет Яремчанської міської ради Івано-Франківської області	за ЄДРПОУ	04054286		
Територія	Яремче	за КАТОТТГ	UA26120150010047425		
Організаційно-правова форма господарювання	Орган місцевого самоврядування	за КОПФГ	420		
Орган державного управління	Міські, районні у містах ради та їх виконавчі органи	за КОДУ	01009		
Вид економічної діяльності	Державне управління загального характеру	за КВЕД	84.11		
Одиниця виміру: грн					
Періодичність: річна					

ЗВІТ
ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ
за 2024 рік

Форма №2-дс

I. ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
ДОХОДИ			
Доходи від обмінних операцій		-	-
Бюджетні асигнування	2010	28825451	26497211
Доходи від надання послуг (виконання робіт)	2020	-	-
Доходи від продажу активів	2030	-	-
Фінансові доходи	2040	-	-
Інші доходи від обмінних операцій	2050	-	-
Усього доходів від обмінних операцій	2080	28825451	26497211
Доходи від необмінних операцій			
Податкові надходження	2090	-	-
Неподаткові надходження	2100	-	-
Трансферти	2110	-	-
Надходження до державних цільових фондів	2120	-	-
Інші доходи від необмінних операцій	2130	-	-
Усього доходів від необмінних операцій	2170	-	-
Усього доходів	2200	28825451	26497211
ВИТРАТИ			
Витрати за обмінними операціями		-	-
Витрати на виконання бюджетних програм	2210	26740834	24311311
Витрати на виготовлення продукції (надання послуг, виконання робіт)	2220	-	-
Витрати з продажу активів	2230	-	-
Фінансові витрати	2240	-	-
Інші витрати за обмінними операціями	2250	340334	144492

Продовження дод. Б

Усього витрат за обмінними операціями	2290	27081168	24455803
Витрати за необмінними операціями			
Трансфери	2300	-	-
Інші витрати за необмінними операціями	2310	167982	163673
Усього витрат за необмінними операціями	2340	167982	163673
Усього витрат	2380	27249150	24619476
Профіцит/дефіцит за звітний період	2390	1576301	1877735

**II. ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ (КОШТОРИСУ) ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ ВИДАТКІВ
ТА КРЕДИТУВАННЯ БЮДЖЕТУ**

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Загальнодержавні функції	2420	24747346	19063928
Оборона	2430	-	-
Громадський порядок, безпека та судова влада	2440	1442047	4888585
Економічна діяльність	2450	491404	303852
Охорона навколишнього природного середовища	2460	398512	142420
Житлово-комунальне господарство	2470	-	-
Охорона здоров'я	2480	-	-
Духовний та фізичний розвиток	2490	-	-
Освіта	2500	-	-
Соціальний захист та соціальне забезпечення	2510	169841	220691
УСЬОГО:	2520	27249150	24619476

III. ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ (КОШТОРИСУ)

Стаття	Код рядка	Загальний фонд			Спеціальний фонд		
		план на звітний рік із урахуванням змін	фактична сума виконання за звітний період	різниця (граф 4 мінус граф 3)	план на звітний рік із урахуванням змін	фактична сума виконання за звітний період	різниця (граф 7 мінус граф 6)
1	2	3	4	5	6	7	8
ДОХОДИ							
Податкові надходження	2530	-	-	-	-	-	-
Неподаткові надходження	2540	-	-	-	-	-	-
Доходи від власності та підприємницької діяльності	2541	-	-	-	-	-	-
Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	2542	-	-	-	-	-	-
Інші неподаткові надходження	2543	-	-	-	-	-	-
Власні надходження бюджетних установ	2544	-	-	-	-	-	-
Доходи від операцій з капіталом	2550	-	-	-	-	-	-
Офіційні трансфери, з них:	2560	-	-	-	-	-	-
від органів державного управління	2561	-	-	-	-	-	-
Цільові фонди	2570	-	-	-	-	-	-
Надходження державних цільових фондів	2580	-	-	-	-	-	-
Надходження Пенсійного фонду України	2581	-	-	-	-	-	-

Продовження дод. Б

Надходження Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття	2582	-	-	-	-	-	-
Надходження Фонду соціального страхування України	2583	-	-	-	-	-	-
Інші надходження	2590	-	-	-	-	-	-
Усього доходів	2600	-	-	-	-	-	-
ВИТРАТИ							
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	2610	-	-	-	-	-	-
Використання товарів і послуг	2620	-	-	-	-	-	-
Обслуговування боргових зобов'язань	2630	-	-	-	-	-	-
Поточні трансфери, з них:	2640	-	-	-	-	-	-
органам державного управління інших рівнів	2641	-	-	-	-	-	-
Соціальне забезпечення	2650	-	-	-	-	-	-
Інші поточні видатки	2660	-	-	-	-	-	-
Нерозподілені видатки	2670	-	-	-	-	-	-
Придбання основного капіталу	2680	-	-	-	-	-	-
Капітальні трансфери, з них:	2690	-	-	-	-	-	-
органам державного управління інших рівнів	2691	-	-	-	-	-	-
Внутрішнє кредитування	2700	-	-	-	-	-	-
Зовнішнє кредитування	2710	-	-	-	-	-	-
Усього витрат	2780	-	-	-	-	-	-
Профіцит/дефіцит за звітний період	2790	-	-	-	-	-	-

IV. ЕЛЕМЕНТИ ВИТРАТ ЗА ОБМІННИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Витрати на оплату праці	2820	18602680	17179420
Відрахування на соціальні заходи	2830	3973727	3677891
Матеріальні витрати	2840	4021465	3121246
Амортизація	2850	142962	332754
Інші витрати	2860	340334	144492
Усього	2890	27081168	24455803

Керівник (посадова особа)

Андрій МИРОНЯКГоловний бухгалтер (спеціаліст,
на якого покладено виконання
обов'язків бухгалтерської служби)Іванна СТЕФАНЮК

Продовження дод. Б

Додаток 3
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності»

			КОДИ		
			2025	01	01
Установа	Виконавчий комітет Яремчанської міської ради Івано-Франківської області	за ЄДРПОУ	04054286		
Територія	Яремче	за КАТОТТГ	UA26120150010047425		
Організаційно-правова форма господарювання	Орган місцевого самоврядування	за КОПФГ	420		
Орган державного управління	Міські, районні у містах ради та їх виконавчі органи	за КОДУ	01009		
Вид економічної діяльності	Державне управління загального характеру	за КВЕД	84.11		
Одиниця виміру: грн					
Періодичність: річна					

Звіт
про рух грошових коштів
за 2024 рік

Форма №3-дс

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від обмінних операцій:		-	-
бюджетні асигнування	3000	28825451	26497211
надходження від надання послуг (виконання робіт)	3005	-	-
надходження від продажу активів	3010	-	-
інші надходження від обмінних операцій	3015	-	-
Надходження від необмінних операцій:		-	-
податкові надходження	3020	-	-
неподаткові надходження	3025	-	-
трансфери, з них:	3030	-	-
кошти трансфертів, отримані від органів державного управління	3031	-	-
надходження до державних цільових фондів	3040	-	-
інші надходження від необмінних операцій	3045	-	-
Надходження грошових коштів за внутрішніми операціями	3050	-	-
Інші надходження	3090	298599	288565
Усього надходжень від операційної діяльності	3095	29124050	26785776
Витрати за обмінними операціями:		-	-
витрати на виконання бюджетних програм	3100	28317135	26213064
витрати на виготовлення продукції (надання послуг, виконання робіт)	3110	-	-
		-	-
витрати з продажу активів	3115	-	-
інші витрати за обмінними операціями	3120	340334	120474
Витрати за необмінними операціями:		-	-
трансфери, з них:	3125	-	-

Продовження дод. Б

кошти трансфертів органам державного управління інших рівнів	3126	-	-
інші витрати за необхідними операціями	3130	167982	163673
Витрати грошових коштів за внутрішніми операціями	3135	-	-
Інші витрати	3180	298599	288565
Усього витрат від операційної діяльності	3190	29124050	26785776
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-	-
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від продажу:		-	-
фінансових інвестицій	3200	-	-
основних засобів	3205	-	-
інвестиційної нерухомості	3210	-	-
нематеріальних активів	3215	-	-
незавершених капітальних інвестицій	3220	-	-
довгострокових біологічних активів	3225	-	-
Надходження цільового фінансування	3230	3053677	3110938
Інші надходження	3235	-	-
Усього надходжень від інвестиційної діяльності	3240	3053677	3110938
Витрати на придбання:		-	-
фінансових інвестицій	3245	-	-
основних засобів	3250	3053677	3110938
інвестиційної нерухомості	3255	-	-
нематеріальних активів	3260	-	-
незавершених капітальних інвестицій	3265	-	-
довгострокових біологічних активів	3270	-	-
Інші витрати	3285	-	-
Усього витрат від інвестиційної діяльності	3290	3053677	3110938
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:		-	-
повернення кредитів	3300	-	-
отримання позик	3305	-	-
отримання відсотків (роялті)	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Усього надходжень від фінансової діяльності	3345	-	-
Витрати на:		-	-
надання кредитів	3350	-	-
погашення позик	3355	-	-
сплату відсотків	3360	-	-
Інші витрати	3380	-	-
Коригування	3385	-	-
Усього витрат від фінансової діяльності	3390	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-
Чистий рух коштів за звітний період	3400	-	-
Залишок коштів на початок року	3405	-	-
Залишок коштів отриманий	3410	-	-
Залишок коштів перерахований	3415	-	-
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3420	-	-
Залишок коштів на кінець року	3425	-	-

* Надходження в натуральній формі

Продовження дод. Б

Додаток 4
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової
звітності»

			КОДИ			
			Дата (рік, місяць, число)	2025	01	01
Установа	Виконавчий комітет Яремчанської міської ради Івано-Франківської області	за ЄДРПОУ	04054286			
Територія	Яремче	за КАТОТТГ	UA26120150010047425			
Організаційно-правова форма господарювання	Орган місцевого самоврядування	за КОПФГ	420			
Орган державного управління	Міські, районні у містах ради та їх виконавчі органи	за КОДУ	01009			
Вид економічної діяльності	Державне управління загального характеру	за КВЕД	84.11			
Одиниця виміру: грн						
Періодичність: річна						

Звіт
про власний капітал
за 2024 рік

Форма №4-дс

Стаття	Код рядка	Внесений капітал	Капітал у дооцінках	Фінансовий результат	Капітал у підприємствах	Резерви	Цільове фінансування	Разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Залишок на початок року	4000	5898567	-	-4784651	-	-	40830	1154746
Коригування:								
Зміна облікової політики	4010	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4020	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4030	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4090	5898567	-	-4784651	-	-	40830	1154746
Переоцінка активів:								
Дооцінка (у цінка) основних засобів	4100	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (у цінка) незавершених капітальних інвестицій	4110	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (у цінка) нематеріальних активів	4120	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (у цінка) довгострокових біологічних активів	4130	-	-	-	-	-	-	-
Профіцит /дефіцит за звітний період	4200	-	-	1576301	-	-	-	1576301
Збільшення капіталу в підприємствах	4210	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення капіталу в підприємствах	4220	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	13518	-	-1201390	-	-	-	-1187872
Разом змін у капіталі	4300	13518	-	374911	-	-	-	388429
Залишок на кінець року	4310	5912085	-	-4409740	-	-	40830	1543175

Керівник (посадова особа)

Андрій МИРОНЯК

Головний бухгалтер (спеціаліст,
на якого покладено виконання
обов’язків бухгалтерської служби)

Іванна СТЕФАНЮК